



Міністерство освіти і науки України

**ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ**

З В І Т

ректора ЧЕРЕВКА О.І.

з виконання умов контракту

за 2015 рік

Харків – 2015

ЗМІСТ

1. Організація навчально-виховного процесу та підготовки фахівців на рівні державних стандартів освіти	3
2. Науково-дослідна робота з найважливіших проблем, в тому числі на платній основі	34
3. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації	47
4. Організація виховної роботи зі студентами	51
5. Міжнародне співробітництво	70
6. Розвиток та удосконалення матеріально-технічної бази університету	78
7. Фінансово-господарська діяльність	84
8. Особистий внесок ректора	88

1. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НА РІВНІ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ ОСВІТИ

1.1 Організаційна робота щодо визначення правоздатності університету здійснювати освітню діяльність

Освітня діяльність університету ґрунтується на Конституції України, концептуальних засадах національної Доктрини розвитку освіти, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», інших нормативних документах Міністерства освіти і науки України.

У 2015 році виконано значний обсяг організаційної роботи щодо акредитації напрямів та спеціальностей університету для продовження терміну ліцензії на провадження освітньої діяльності. Сформовано у повній відповідності до вимог і надано до МОН України 15 акредитаційних справ, до змісту та якості оформлення яких не було жодних зауважень. Вперше здійснено ліцензування магістерської програми 8.18010016 «Бізнес-адміністрування» кафедрою прикладної економіки та інформаційних систем.

У звітному навчальному році за результатами роботи експертних комісій МОН України безпосередньо в університеті, отримано позитивні рішення Державної акредитаційної комісії, згідно з якими здійснено акредитацію наступних напрямів та спеціальностей:

6.030504 Економіка підприємства, 7.03050401, 8.03050401 Економіка підприємства (за видами економічної діяльності);

6.030509 Облік і аудит, 7.03050901, 8.03050901 Облік і аудит;

8.03050301 Міжнародна економіка;

8.03050701 Маркетинг;

8.03050801 Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами);

7.03051001, 8.03051001 Товарознавство і комерційна діяльність;

7.03060101, 8.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності);

8.05170107 «Технології зберігання, консервування та переробки плодів і овочів»;

8.05170108 «Технології зберігання, консервування та переробки молока».

Правову основу на проведення освітньої діяльності університету надає ліцензія АЕ № 636497 від 19.06.2015 р., згідно з якою акредитовано 10 напрямів підготовки фахівців ступеня бакалавр та ліцензовано напрям підготовки

"Енергомашинобудування", акредитовано 19 спеціальностей за ОКР спеціаліст та ступенем магістр, ліцензовано специфічну категорію підготовки фахівців за ступенем магістр «Бізнес-адміністрування».

Ліцензовані обсяги за освітньо-кваліфікаційними рівнями та по університету в цілому наведено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1.

№ з/п	ОКР (ступінь) вищої освіти	Ліцензований обсяг на 2015-2016 н.р. станом на 01.07.15	у тому числі		Ліцензований обсяг на 2014-2015 н.р. станом на 01.07.14	у тому числі	
			денна форма	заочна форма		денна форма	заочна форма
1.	ОКР бакалавр	2030	1070	960	2550	1340	1210
2.	ОКР спеціаліст	1900	980	920	2370	1165	1205
3.	ОКР магістр	545	335	210	455	320	135
	Загальний обсяг	4475	2385	2090	5375	2825	2550

Впродовж навчального року провідні науково-педагогічні працівники університету залучались до роботи у складі експертних комісій МОН України для проведення процедури ліцензування та акредитації напрямів підготовки та спеціальностей в інших вищих навчальних закладах (табл. 1.2).

Таблиця 1.2.

ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання	ВНЗ, в якому здійснювалась ліцензійна або акредитаційна експертиза
1	2
Пивоваров Павло Петрович – професор кафедри технології харчування, д.т.н., професор	Акредитаційна експертиза у Сумському національному аграрному університеті
Грінченко Ольга Олексіївна – завідувач кафедри технології харчування, д.т.н., професор	Акредитаційна експертиза у Вищому професійному училищі № 92 м. Северодонецьк
	Акредитаційна експертиза у Вищому комерційному училищі Київського національного торговельно-економічному університеті

Продовження табл. 1.2.

1	2
Янчева Марина Олександрівна – завідувач кафедри технології м'яса, к.т.н., професор	Акредитаційна експертиза у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнології імені С.З. Гжицького
Дубініна Антоніна Анатоліївна – завідувач кафедри товарознавства та експертизи товарів, д.т.н., професор	Акредитаційна експертиза у Львівській комерційній академії
Федак Наталя Василівна – заступник директора ННХТБ, доцент кафедри технології харчування, к.т.н., доцент	Акредитаційна експертиза у Міжрегіональному центрі професійної перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців м. Хорол
Головко Микола Павлович – завідувач кафедри товарознавства в митній справі, д.т.н., професор	Акредитаційна експертиза у Приватному вищому навчальному закладі “Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля”
Погарська Вікторія Вадимівна – професор кафедри технологій переробки плодів, овочів і молока, д.т.н., професор	Ліцензійна експертиза у відокремленому структурному підрозділі “Мелітопольський коледж Таврійського державного агротехнологічного університету”
Селютіна Галина Анатоліївна - професор кафедри товарознавства та експертизи товарів, к.т.н., доцент	Ліцензійна експертиза у Державному вищому навчальному закладі “Прикарпатський ”

З метою забезпечення формування контингенту студентів та обміну науковою, науково-методичною інформацією протягом року було укладено та пролонговано 16 договорів про співробітництво університету з навчальними закладами освіти I-II рівнів акредитації, укладено 10 договорів із загальноосвітніми школами, ліцеями, гімназіями та 5 договорів із вищими професійними- технічними училищами, навчально-виробничими комплексами, міжрегіональним центром професійної підготовки.

В 2015-2016 н.р. процедурі чергової акредитації у зв'язку з закінченням терміну дії ліцензії та сертифікатів підлягають наступні напрями підготовки і спеціальності (табл.1.3.):

Таблиця 1.3.

Ступінь (ОКР) вищої освіти	Код та найменування напрямку підготовки (спеціальності)
Бакалавр	6.050502 «Інженерна механіка»
	6.140101 «Готельно-ресторанна справа»
Спеціаліст	7.05050313 «Обладнання переробних і харчових виробництв»
	7.05170112 «Технологія харчування»
Магістр	8.05050313 «Обладнання переробних і харчових виробництв»
	8.05170112 «Технологія харчування»

Процедуру первинної акредитації необхідно пройти для напрямку підготовки 6.050604 "Енергомашинобудування".

1.2. Виконання державного замовлення та формування контингенту студентів

В університеті створена система профорієнтаційних заходів щодо формування контингенту студентів:

- щорічно розробляється план проведення профорієнтаційної роботи з конкретизацією її виду, змісту та термінів виконання;

- призначено відповідальних осіб за профорієнтаційну роботу по університету, факультетах, визначено об'єкти та чітко розподілено обов'язки;

- з вересня місяця кожного навчального року в останній тиждень місяця в університеті проводяться Дні відкритих дверей;

- щорічно у вересні проводяться соціологічні дослідження щодо аналізу вступної кампанії, якості рекламних заходів, підсумків профорієнтаційної роботи. На підставі результатів соціологічних досліджень змінюються та вдосконалюються форми профорієнтаційної роботи в університеті;

- щорічно виготовляється різноманітна агітаційно-рекламна продукція (буклети, реклами, проспекти, календарі тощо); оновлюються рекламні інформаційні матеріали на російській та англійській мовах, розробляються та друкуються рекламні банери, які відображають діяльність університету;

- велика робота проводиться для широкого розміщення реклами у засобах

масової інформації, в інформаційно-довідковій літературі, а саме: «Універсальний довідник абітурієнта – вищі навчальні заклади України», «Новий довідник для вступника до ВНЗ», Всеукраїнський спеціалізований інформаційно-рекламний журнал «Сучасна освіта», «Довідник для вступника до ВНЗ I, II, III, IV рівнів акредитації», «Образование Харькова», «Харьков. Золотые страницы», інформаційно-рекламний проспект «Вищі навчальні заклади Харківщини»

- щорічно на обласних телеканалах демонструється близько десяти рекламних роликів про діяльність університету;

- рекламна інформація про університет та умови прийому розміщується в метро, в мережах супер- та гіпер-маркетів;

- до профорієнтаційної роботи залучались випускники університету, слухачі ІПБО;

- практикується проведення спільних профорієнтаційних заходів із Департаментом науки та освіти Харківської обласної державної адміністрації, районними відділами освіти райдержадміністрацій, центрами зайнятості;

- з метою забезпечення максимального розповсюдження інформації про діяльність та освітні послуги університету серед потенційних абітурієнтів, університет приймав участь в Українсько-польських наукових пікніках, у Проєкті "Ніч науки в Харкові 2015", у виставці "Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2015";

- проводяться презентації спеціальностей та виставки професій «Майстер клас», рекламні акції «Калейдоскоп професій», «Ярмарок вакансій».

Першочерговим завданням університету щодо формування контингенту студентів є виконання державного замовлення на підготовку фахівців та залучення на навчання студентів на контрактній основі, тобто з відшкодуванням витрат на навчання.

На усі форми навчання за **ОКР бакалавр** подано 3104 заяви, у т.ч.

- на денну форму навчання – 2411 заява;
- на заочну форму навчання – 693 заяви.

План прийому студентів за державним замовленням за всіма напрямками підготовки та спеціальностями виконано в повному обсязі.

Слід зазначити, що кожного року МОН України декларує постійне зниження обсягів державного замовлення. В результаті у 2015 році університету надано **238** місць для студентів денної форми навчання та тільки **10** місць за заочною формою навчання (готельно-ресторанна справа – 5 осіб та інженерна механіка – 5 осіб), тобто заочна форма практично позбавлена державного замовлення.

За таких умов є нагальна потреба вести пошук абітурієнтів, які виявляють бажання навчатись за контрактом. Необхідно акцентувати увагу абітурієнтів та їх батьків, що у 2016 році Правилами прийому спрощено вимоги до абітурієнтів, які будуть вступати за контрактом.

Потребує посилення профорієнтаційна робота серед потенційних абітурієнтів, враховуючи, що кількість випускників шкіл в 2016 році буде меншою, ніж у 2015 році.

Для забезпечення подальшого розвитку університету кожен викладач, кожен працівник повинні докладати максимум зусиль і винахідливості щодо привабливості кожної спеціальності з метою залучення до університету якомога більшої кількості студентів.

Інформація по прийому студентів до університету представлена в табл. 1.4.

Таблиця 1.4.

Освітньо-кваліфікаційний рівень		бакалавр		спеціаліст		магістр	
Форма навчання		денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
Конкурс на місця державного замовлення		19,76	5,60	2,57	15,38	4,98	12,83
Кількість зарахованих студентів	на місця державного замовлення	238	6	119	18	52	4
	за рахунок коштів фізичних, юридичних осіб	129	604	55	366	109	105
	РАЗОМ:	367	610	174	384	161	109
		977		558		270	
		1805					

Виконання плану прийому до Харківського державного університету харчування та торгівлі у 2015 році в розгорнутому вигляді за освітньо-кваліфікаційними рівнями підготовки бакалавр, спеціаліст, магістр наведено у табл. 1.5...1.7.

Слід зазначити, що план державного замовлення у 2015 році виконано, а всього прийнято на перший курс за денною формою навчання 366 студентів і за заочною – 609 студентів за ОКР бакалавр, і, відповідно, 557 та 255 студентів за ОКР спеціаліст, магістр. А всього у 2015 році прийнято на навчання 1787 студентів.

Таблиця 1.5.

Виконання плану прийому на освітньо-кваліфікаційний рівень підготовки бакалавр у 2015 році

№ з/п	Напрямок підготовки	денна форма												заочна форма												Всього зараховано студентів	
		Ліцензований обсяг	Держ.замовлення		Подано заяв			Конкурс	Зараховано студентів				Ліцензований обсяг	Держ.замовлення		Подано заяв				Конкурс	Зараховано студентів						
			Всього	у т.ч. на базі "мол. спец"	Всього/з них за рахунок фізичних та юридичних осіб	У т.ч. на базі "мол. спец." / з них за рахунок фізичних та юридичних осіб	Всього/у т.ч. за рахунок фізичних та юридичних осіб		у т.ч. на базі "мол. спец." /з них за рахунок фізичних та юридичних осіб	Всього	у т.ч. на базі "мол. спец"	Всього/з них за рахунок фізичних та юридичних осіб		У т.ч. на базі "мол. спец." / з них за рахунок фізичних та юридичних осіб	Всього/у т.ч. за рахунок фізичних та юридичних осіб	у т.ч. на базі "мол. спец." /з них за рахунок фізичних та юридичних осіб											
1.	6.050502 Інженерна механіка	75	30	15	137	-	28	-	4,57	37	7	17	2	75	5	-	7	-	3	3	1,40	4*	3	3	3	3	41
2.	6.050604 Енергомашинобудування	50	10	5	97	-	28	-	9,70	14	4	9	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
3.	6.051701 Харчові технології та інженерія	220	100	30	314	-	87	-	3,14	130	30	57	27	280	-	-	212	212	205	205	-	180	180	175	175	310	
4.	6.030510 Товарознавство і торговельне підприємництво	300	30	2	376	-	21	-	12,53	59	29	14	12	200	-	-	191	191	184	184	-	182	182	180	180	241	
5.	6.030509 Облік і аудит	60	17	2	238	-	7	-	14,00	19	2	3	1	60	-	-	52	52	49	49	-	51	51	49	49	70	
6.	6.030508 Фінанси і кредит	50	10	2	191	-	12	-	19,10	18	8	6	4	60	-	-	39	39	38	38	-	36	36	36	36	54	
7.	6.030504 Економіка підприємства	75	6	3	173	-	10	-	28,83	8	2	3	-	75	-	-	35	35	33	33	-	29	29	29	29	37	
8.	6.030503 Міжнародна економіка	35	3	-	173	-	2	2	53,67	6	3	-	-	35	-	-	14	14	8	8	-	8	8	5	5	14	
9.	6.030507 Маркетинг	60	7	2	200	-	6	-	28,57	14	7	5	3	50	-	-	12	12	7	7	-	7	7	4	4	21	
10.	6.030601 Менеджмент	95	15	2	236	-	17	-	15,73	38	23	15	14	75	-	-	81	81	75	75	-	72	72	72	72	110	
11.	6.140101 Готельно-ресторанна справа	50	10	-	275	-	4	4	27,50	23	13	3	3	50	5	2	49	-	39	-	9,80	40	35	36	34	63	
РАЗОМ:		1070	238	63	2410	-	222	6	19,76	366	128	133	70	960	10	2	692	636	641	602	5,60	609*	603	589	587	975	

Таблиця 1.6.

Виконання плану прийому на освітньо-кваліфікаційний рівень підготовки спеціаліст у 2015 році

№ з/п	Код і назва спеціальності	денна форма навчання									заочна форма навчання									Всього зараховано студентів
		ліцензований обсяг	обсяг держ. замовлення	подано заяв			Конкурс	Зараховано			ліцензований обсяг	обсяг держ. замовлення	подано заяв			Конкурс	Зараховано			
				Всього	на місця держ. замовлення	за рахунок фізичних та юридичних осіб		Всього	на місця держ. замовлення	за рахунок фізичних та юридичних осіб			Всього	на місця держ. замовлення	за рахунок фізичних та юридичних осіб		Всього	на місця держ. замовлення	за рахунок фізичних та юридичних осіб	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1.	7.05050313 Обладнання переробних і харчових виробництв	65	22	22	22	-	1,00	22	22	-	65	5	12	12	-	2,40	7	5	2	29
2.	7.05170112 Технології харчування	100	18	29	28	1	1,56	20	18	2	150	3	45	45	-	15,00	41	3	38	61
3.	7.05170103 Технології хліба, кондитерських, макаронних виробів та харчоконцентратів	30	9	16	16	-	1,78	13	9	4	30	2	8	8	-	4,00	3	2	1	16
4.	7.05170104 Технології зберігання, консервування та переробки м'яса	50	4	9	9	-	2,25	6	4	2	50	3	12	12	-	4,00	11	3	8	17
5.	7.05170107 Технології зберігання, консервування та переробки плодів та овочів	25	5	7	7	-	1,40	6	5	1	25	-	2	-	2	-	-	-	-	6
6.	7.05170108 Технології зберігання, консервування та переробки молока	25	7	13	13	-	1,86	8	7	1	25	1	14	13	1	13,00	11	1	10	19
7.	7.03051001 Товарознавство та комерційна діяльність	25	1	5	5	-	5,00	3	1	2	25	1	21	21	-	21,00	19	1	18	22
8.	7.03051002 Товарознавство та експертиза в митній справі	60	2	12	12	-	6,00	7	2	15	50	1	15	15	-	15,00	14	1	13	21
9.	7.03051003 Експертиза товарів та послуг	50	2	4	4	-	2,00	3	2	1	50	-	9	-	9	-	9	-	9	12
10.	7.03051004 Управління безпечністю та якістю товарів	25	2	4	4	-	2,00	4	2	2	25	-	9	-	9	-	9	-	9	13
11.	7.03051005 Організація оптової та роздрібно́ї торгівлі	25	2	5	5	-	2,50	5	2	3	15	-	9	-	9	-	8	-	8	13

Продовження табл. 1.6.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
12.	7.03050901 Облік і аудит	30	7	26	26	-	3,71	24	7	17	30	-	66	-	66	-	30	-	30	54
13.	7.03050801 Фінанси і кредит	30	7	16	16	-	2,29	9	7	2	60	-	86	-	86	-	46	-	46	55
14.	7.03050401 Економіка підприємства	70	6	12	12	-	2,00	6	6	-	70	-	54	-	54	-	53	-	53	59
15.	7.03050301 Міжнародна економіка	35	3	13	13	-	4,33	9	3	6	20	1	29	29	-	29,00	20	1	19	29
16.	7.03050701 Маркетинг	50	3	9	9	-	3,00	8	3	5	45	-	22	-	22	-	17	-	17	25
17.	7.18010016 Бізнес-адміністрування	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18.	7.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування	40	7	11	11	-	1,57	7	7	-	40	-	28	-	28	-	25	-	25	32
19.	7.03060104 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	30	7	11	11	-	1,57	7	7	-	30	-	31	-	31	-	30	-	30	37
20.	7.14010101 Готельна і ресторанна справа	40	5	15	15	-	3,00	6	5	1	40	1	36	35	1	35,00	31	1	30	37
РАЗОМ:		805	119	239	238	1	2,57	173	119	54	845	18	508	190	318	15,38	384	18	366	557

Таблиця 1.7.

Виконання плану прийому на освітньо-кваліфікаційний рівень підготовки магістр у 2015 році

[illegible]

Продовження табл. 1.7.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
12.	8.03050901 Облік і аудит	25	3	12	12	-	4,00	8	3	5	25	1	24	24	-	24,00	16	1	15	24
13.	8.03050801 Фінанси і кредит	15	2	11	11	-	5,50	7	2	5	15	-	14	-	14	-	12	-	12	19
14.	8.03050401 Економіка підприємства	25	2	12	12	-	6,00	2	2	-	25	2	15	15	-	7,50	13	2	11	15
15.	8.03050301 Міжнародна економіка	15	-	12	-	12	-	6	-	6	15	-	19	-	19	-	15	-	15	21
16.	8.03050701 Маркетинг	10	4	10	10	-	2,50	9	4	5	10	-	11	-	11	-	9	-	9	18
17.	8.18010016 Бізнес-адміністрування	25	-	32	-	32	-	25	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25
18.	8.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування	25	1	29	29	-	29,00	13	1	12	25	-	25	-	25	-	14	-	14	27
19.	8.03060104 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	10	1	9	9	-	9,00	4	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
20.	8.14010101 Готельна і ресторанна справа	10	2	13	13	-	6,50	8	2	6	10	-	14	-	14	-	9	-	9	17
РАЗОМ:		335	52	245	193	52	4,98	151	52	99	210	4	157	46	111	12,83	104	4	100	255

1.3. Випуск фахівців

В університеті створена і успішно функціонує система атестації здобувачів вищої освіти, яка включає іспит з економічної теорії, комплексний державний іспит зі спеціальності та/або захист випускної дипломної чи магістерської роботи.

Відповідно до вимог Закону України "Про вищу освіту" в університеті розроблено і затверджено рішенням Вченої ради (протокол № 7 від 27.03.2015 р.) Положення "Про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти у ХДУХТ".

У 2014 – 2015 навчальному році для проведення атестації здобувачів вищої освіти були створені і працювали **65** Екзаменаційних комісій. До роботи в екзаменаційних комісіях залучаються провідні викладачі зі складу випускових кафедр університету. Головами екзаменаційних комісій призначаються провідні фахівці підприємств торгівлі, ресторанного господарства, харчової промисловості, готельного бізнесу, митних служб.

З 2014 року список голів Екзаменаційних комісій не потребує погодження в Міністерстві освіти і науки України, а затверджується наказом ректора.

Основними завданнями Екзаменаційних комісій є:

- комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників відповідного освітнього ступня або освітньо-кваліфікаційного рівня;
- прийняття рішення про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та щодо видачі диплома (диплома з відзнакою);
- розробка пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки фахівців з відповідного напрямку підготовки (спеціальності).

Атестація випускників здійснюється відкрито і гласно та завершується видачею документів встановленого зразка про присудження відповідного ступеня освіти та присвоєння здобутої кваліфікації.

Загальна кількість студентів, які здобули вищу освіту у 2014-2015 н. р. за ступенями бакалавр, магістр та спеціаліст склала **2 189** осіб.

Динаміка випуску фахівців починаючи з 2013 року представлена на рис. 1.1...1.3

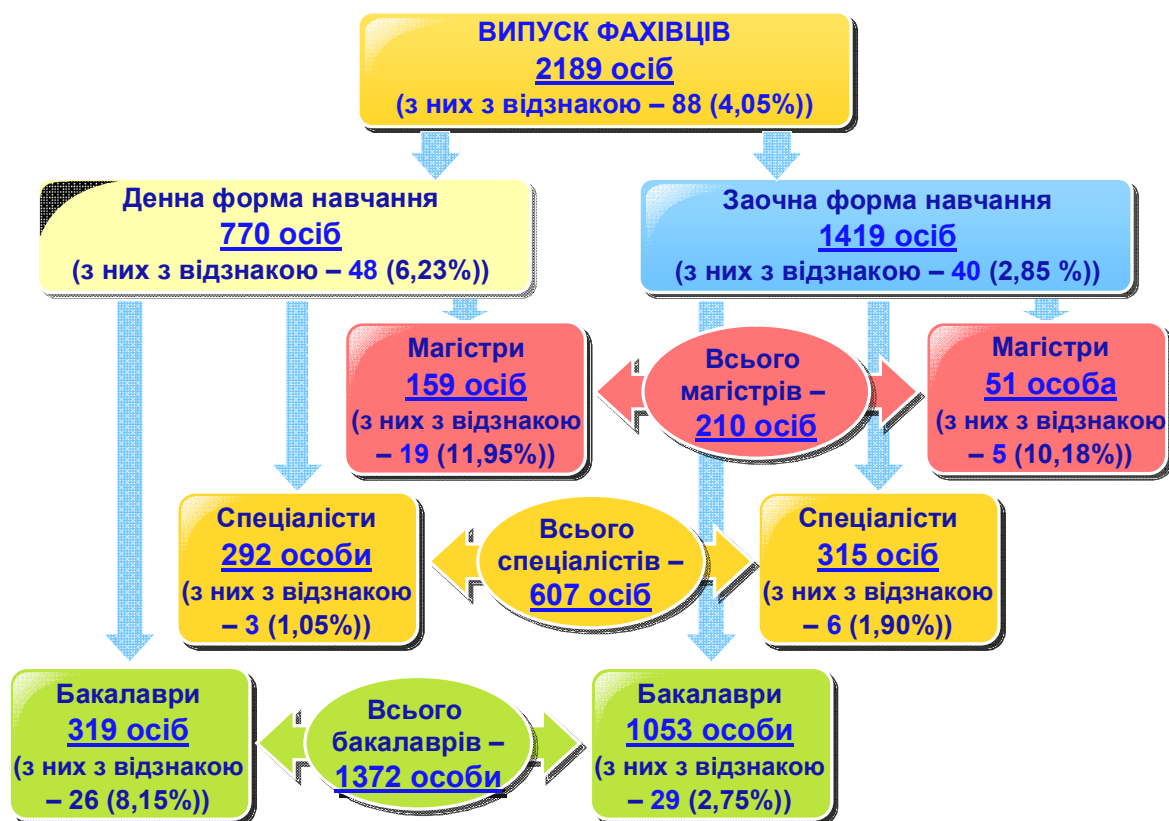


Рис. 1.1. Випуск фахівців ХДУХТ за 2014-2015 навч. рік

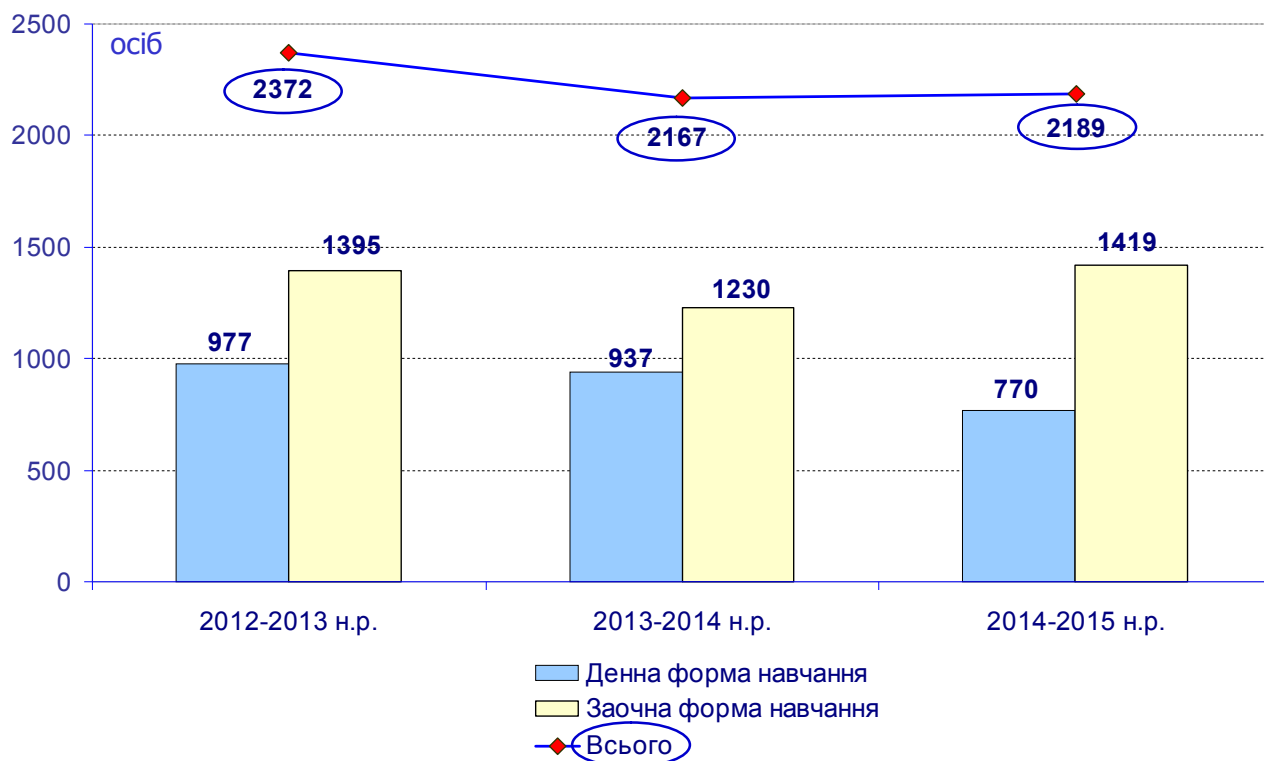


Рис. 1.2. Динаміка випуску студентів ХДУХТ за період 2013-2015 н.р.

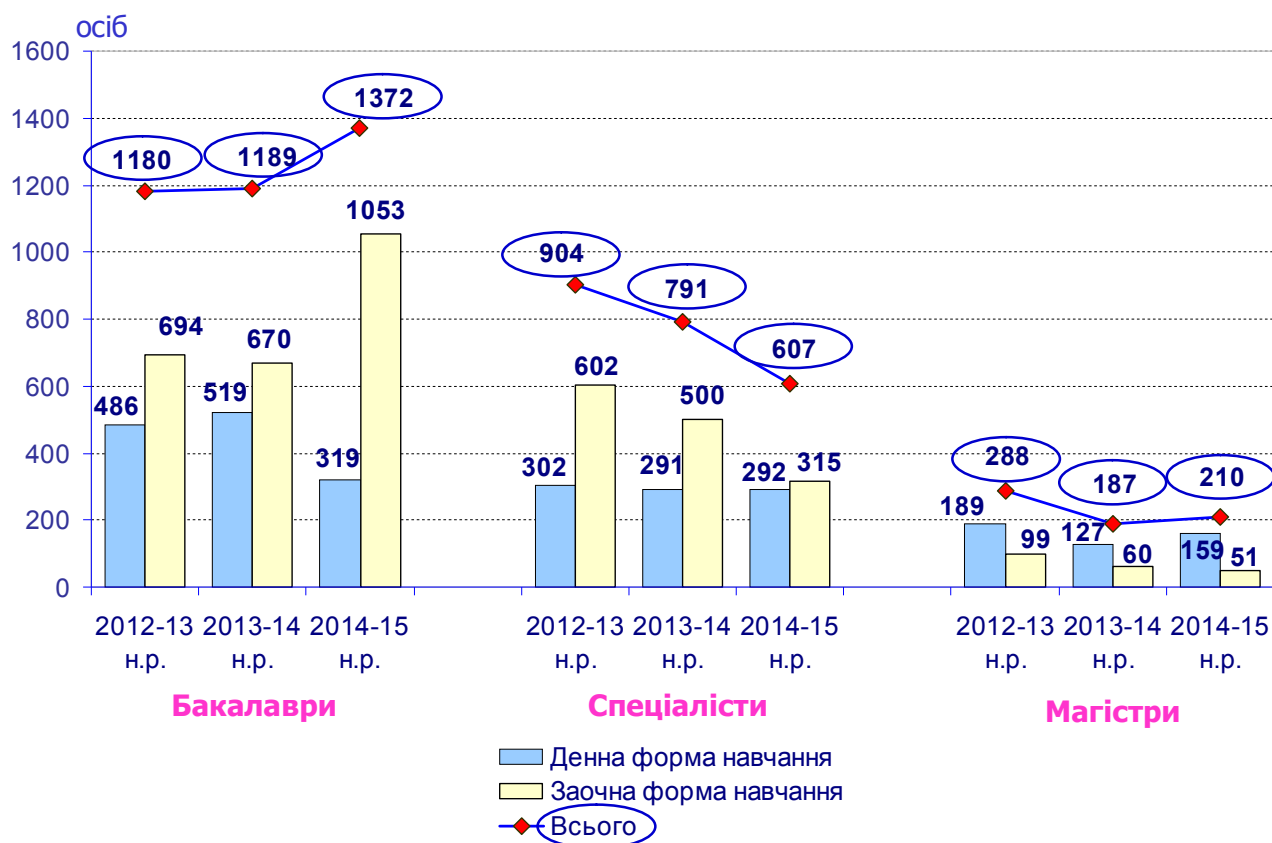


Рис. 1.3. Динаміка випуску фахівців ХДУХТ за період 2012-2015 н.р.

Аналіз динаміки випуску фахівців за 2013...2015 р.р. свідчить про тенденцію щодо скорочення кількості випускників університету протягом останніх трьох років. Невелике зростання випуску студентів заочної форми навчання в цілому та конкретно за ОКР бакалавр пояснюється змінами у термінах навчання студентів заочної форми та переходу з 2,5 років до 2-х років навчання (для скороченого терміну навчання), та 4,5 років до 4-х (для студентів, які навчаються на базі повної загальної середньої освіти).

1.4. Контингент студентів

Контингент студентів університету станом на 01.09.2015 року складав 4 272 особи, з них 1 838 осіб за денною формою навчання, з яких 1 238 осіб навчаються за кошти державного бюджету, а 600 осіб за кошти фізичних або юридичних осіб;

2 434 особи за заочною формою навчання, з яких 159 осіб навчаються за кошти державного бюджету, а 2 275 осіб за кошти фізичних або юридичних осіб. Розподіл контингенту студентів за факультетами, формами навчання та джерелами фінансування наведений у табл. 1.8.

Таблиця 1.8.

Назва інституту / факультету	Контингент всього	Дена форма навчання		Заочна форма навчання	
		за кошти державного бюджету	за кошти фізичних або юридичних осіб	за кошти державного бюджету	за кошти фізичних або юридичних осіб
Навчально-науковий інститут харчових технологій та бізнесу	1 154	433	97	75	549
Товарознавства та торговельного підприємництва	972	197	128	23	624
Обліково-фінансовий	600	158	77	1	364
Економічний	620	129	139	3	349
Менеджменту	712	182	134	23	373
Обладнання та технічного сервісу	214	139	25	34	16
Разом	4 272	1 238	600	159	2 275

Найбільший контингент студентів налічує Навчально-науковий інститут харчових технологій та бізнесу, що у відносному показнику складає 27,0 % від загальної кількості студентів університету. На другому місті факультет товарознавства та торговельного підприємництва в якому відносна кількість студентів заочної форми навчання складає 67%. Третє місце за кількістю студентів посідає факультет менеджменту, обліково-фінансовий та економічний факультети мають приблизно однакову кількість студентів, з яких більша половина навчається за заочною формою навчання. І найменша кількість студентів навчається на факультеті обладнання та технічного сервісу, що у відносному показнику складає 5,0 % від загальної кількості студентів університету.

Контингент студентів за останні три – п'ять років має тенденцію до скорочення (з 6 142 до 4 272, або на 31 %), на що впливає несприятлива демографічна ситуація, яка склалася в Україні і як наслідок – скорочення кількості потенційних вступників (рис. 1.4.). І це є основною проблемою нашого університету.

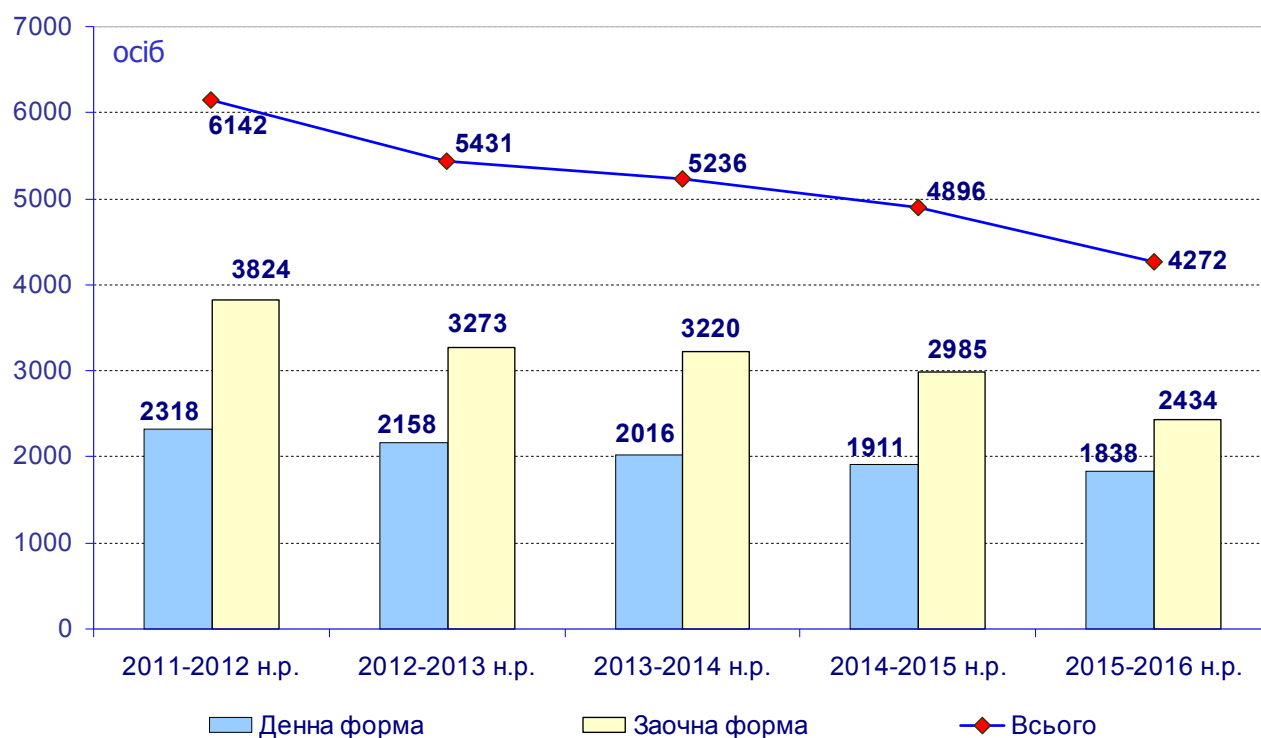


Рис. 1.4. Динаміка контингенту студентів ХДУХТ за період 2011-2015 н.р.

1.5. Навчальна робота

На 2014-2015 навчальний рік було заплановано **254 105 годин** навчальної роботи. Фактичне виконання склало **253 945 годин**, що на 160 годин менше, ніж заплановано. Результати виконання навчальної роботи кафедрами університету наведено у таблиці 1.9.

Таблиця 1.9

Виконання навчальної роботи кафедрами університету у 2014/2015 навчальному році

№ з/п	Кафедри	План	Факт	±
1	2	3	4	5
1	Бухгалтерського обліку та аудиту	12 609	12 309	-300
2	Вищої математики	6 550	6 679	+129
3	Гігієни харчування та мікробіології	4 816	4 806	-10
4	Готельного і ресторанного бізнесу	10 242	10 428	+186
5	Економічного аналізу та статистики	5 698,5	5 304	-394,5
6	Економіки підприємств харчування та торгівлі	8 894,5	9 013,5	+119

Продовження табл.1.9

1	2	3	4	5
7	Економічної теорії та права	10 505	10 686	+181
8	Енергетики та фізики	5 510	5 501	-9
9	Загальної та харчової хімії	6 700	6 739	+39
10	Іноземних мов	8 942,5	960,5	+658
11	Маркетингу та комерційної діяльності	6 838,5	6 867,5	+29
12	Менеджменту організацій	7 594	7 569	-25
13	Менеджменту ЗЕД та туризму	6 509	6 571	+62
14	Механіки та графіки	5 969	5 939	-30
15	Міжнародної економіки	8 002	8 050	+48
16	Прикладної економіки та інформаційних систем	12 892	14 224,5	+1 332,5
17	Процесів, апаратів та автоматизації харчових виробництв	7 023	7 023,5	+0,5
18	Суспільних та гуманітарних дисциплін	7 899	7 849	-50
19	Технології м'яса	5 983	6 037	+54
20	Технології переробки плодів, овочів і молока	10 341	10 341	0
21	Технології харчування	16 363	16 546	+183
22	Технології хліба, кондитерських, макаронних виробів та харчоконцентратів	7 937	7 762,5	-174,5
23	Товарознавства, управління якістю та екологічної безпеки	13 002	12 361	-641
24	Товарознавства та експертизи товарів	16 700	16 260	-440
25	Товарознавства в митній справі	11 409	10 686,4	-722,6
26	Устаткування харчової і готельної індустрії ім. М.І. Беляєва	7 520	7 395	-125
27	Фізичного виховання та спорту	7 636	7 636	0
28	Фінансів	9 259	9 272,5	+113,5
29	Холодильної та торгівельної техніки	4 861	4 488,5	-372,5
ВСЬОГО ПО УНІВЕРСИТЕТУ:		254 105	253 945	-160

*Фактично **перевиконали** обсяги запланованої навчальної роботи наступні кафедри:*

- вищої математики (+129 год.) – збільшення годин відбулося за рахунок перерозподілу навантаження внаслідок змін у навчальних планах бакалаврів заочної форми навчання галузі знань "Економіка і підприємництво";

- готельного і ресторанного бізнесу (+186 год.) – у зв'язку зі змінами у навчальних планах та скороченням терміну навчання студентів факультету менеджменту за напрямом підготовки "Готельно-ресторанна справа" заочної форми другого курсу зі скороченим терміном навчання;

- економіки підприємств харчування та торгівлі (+119 год.) – перевиконання навчального навантаження відбулося у зв'язку зі змінами у робочих навчальних планах підготовки бакалаврів заочної форми навчання галузі знань "Економіка і підприємництво";

- економічної теорії та права (+181 год.) – навчальне навантаження збільшилось за рахунок звільнення викладачів і перерозподілу годин, а також за рахунок коригування навчальних планів на економічному, обліково-фінансовому факультетах та навчально-науковому інституті харчових технологій та бізнесу;

- іноземних мов (+658 год.) – за рахунок введення 0,75 ставки викладача на підготовче відділення;

- прикладної економіки та інформаційних систем (+1 332,5 год.) - за рахунок додаткового виконання навчальної роботи у зв'язку зі змінами навчальних планів на економічному та обліково-фінансовому факультетах та у зв'язку з проведенням консультацій дипломних проектів з використанням комп'ютерних технологій;

- технології харчування (+183 год.) - перевиконання пов'язане зі змінами контингенту студентів навчально-наукового інституту харчових технологій та бізнесу;

- фінансів (+113,5 год.) – відхилення у виконанні обсягу навчальної роботи пояснюється змінами у навчальних планах бакалаврів заочної форми навчання, внаслідок скорочення термінів навчання з 2,5 років до 2-х, та 4,5 років до 4-х.

Недовиконали заплановані обсяги навчальної роботи кафедри:

- бухгалтерського обліку та аудиту (-300 год.) – недовиконання відбулося внаслідок змін у навчальних планах підготовки бакалаврів студентів заочної форми навчання Обліково-фінансового та економічного факультетів;

- економічного аналізу та статистики (-394,5 год.) – недовиконання відбулося внаслідок змін у навчальних планах підготовки бакалаврів студентів заочної форми навчання Обліково-фінансового та економічного факультетів, відміною бакалаврської роботи за напрямом підготовки "Облік і аудит" та зміною кількості дипломних робіт студентів заочної форми навчання спеціальності "Облік і аудит";

- технології хліба, кондитерських, макаронних виробів і харчоконцентратів (- 174,5 год.) – недовиконання навчальної роботи пояснюється тим, що студенти

випускних курсів ННІХТБ не вийшли на захист дипломних робіт у зв'язку з невиконанням навчального плану;

- товарознавства, управління якістю та екологічної безпеки (- 641 год.) - пов'язано зі зміною контингенту студентів та зміною терміну навчання студентів заочної форми навчання факультету товарознавства та торгівельного підприємництва ;

- товарознавства та експертизи товарів (- 440 год.) – недовиконання навчальної роботи відбулося за рахунок звільнення викладачів, та за рахунок того, що не відбувся набір студентів заочної форми навчання факультету товарознавства та торгівельного підприємництва за ОКР "спеціаліст" та "магістр";

- товарознавства в митній справі (-722,6 год.) - пов'язано з тим, що не відбувся набір студентів заочної форми навчання факультету товарознавства та торгівельного підприємництва за ОКР "спеціаліст" та "магістр";

- устаткування харчової і готельної індустрії ім. М.І. Беляєва (-125 год.) - відхилення пояснюється тим, що було об'єднання груп студентів, та тим, що студенти випускних курсів факультету обладнання та технічного сервісу не вийшли на захист дипломних робіт або були відраховані за невиконання навчального плану;

- холодильної та торгівельної техніки (-372,5 год.) – відхилення пояснюється тим, що було об'єднання груп студентів, та тим, що студенти випускних курсів факультету обладнання та технічного сервісу не вийшли на захист дипломних робіт або були відраховані за невиконання навчального плану.

Найбільший обсяг навчальної роботи виконаний факультетом Товарознавства та торговельного підприємництва, що складає у відносному показнику 20 % від загального обсягу, 19,2 % обсягу навчальної роботи виконано викладачами Економічного факультету, 18,4 % - викладачами Навчально-наукового інституту харчових технологій та бізнесу, 17% - викладачами Обліково-фінансового факультету, 15,8 % - викладачами факультету Менеджменту та 9,6 % - викладачами факультету Обладнання та технічного сервісу.

1.6. Методичне та інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу

Становлення Української держави, її поступальний економічний розвиток, зміцнення засад громадянського суспільства потребують високоефективної системи освіти. Як і у всьому сучасному світі, значення освіти як найважливішого чинника формування нової якості економіки і суспільного життя підвищується разом із зростанням впливу людського капіталу.

Якість життя і освітній потенціал українського суспільства багато в чому визначається рівнем освіти і культури населення, його світоглядною орієнтацією і духовним розвитком, можливістю систематично одержувати та використовувати необхідну інформацію. Ці чинники впливають на ступінь включеності українського суспільства в національні і світові загальнолюдські процеси прогресивного розвитку. *Освіта*, що відповідає сучасним потребам суспільства і ринку праці, виступає могутнім адаптивним потенціалом у швидкоплинному трансформуючому суспільстві до сучасних соціоекономічних реалій, що є найважливішою умовою успішного і стійкого суспільного розвитку.

У контексті вищезначеного ключовими завданнями інноваційної навчальної діяльності університету є:

- забезпечення єдності освітнього, наукового та інноваційного процесів та їх спрямованості на підготовку компетентних висококваліфікованих фахівців;
- створення умов для залучення учених, викладачів, студентів і аспірантів до інноваційного процесу, використання інноваційної діяльності в цілях підвищення якості підготовки фахівців в нових економічних умовах і посилення ролі університету як регіонального центру розвитку інноваційної діяльності;
- створення системи управління якістю освітньої, наукової і інноваційної діяльності на базі єдиного інформаційного простору та посилення наукової підтримки навчального процесу.

Реалізація змісту навчання майбутніх фахівців здійснювалась відповідно до вимог освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, освітньо-кваліфікаційних характеристик, які передбачають формування та запровадження нових освітянських програм з урахуванням сучасних тенденцій розвитку науки та техніки, соціальної сфери та ринку праці.

Саме з урахуванням зазначеного планувалась та здійснювалась інноваційна організація навчально-виховного процесу ректором, деканатами, інститутами, фахівцями кафедр університету, навчальним відділом основними напрямками якої стали:

- запровадження компетентнісного підходу і особистісно-орієнтованих технологій навчання, реалізація безперервності комп'ютерної, технологічної, практичної підготовки майбутніх фахівців;

- подальший розвиток міждисциплінарної інтеграції знань шляхом запровадження нових дисциплін та/або удосконалення змістовного наповнення існуючих, виконання комплексних дипломних проектів та робіт за заявками підприємств галузі;

- запровадження інноваційних освітянських інформаційних технологій навчання з урахуванням вимог сучасності – розвиток електронної інформаційної бази за дисциплінами кафедр та методики її використання під час самостійної та індивідуальної роботи студентів; сучасних методів діагностики знань студентів шляхом запровадження комп'ютерного тестування, ділових ігор, тренінгів;

- збільшення обсягів практичних та лабораторних занять наукового та дослідницького характеру;

- активізація науково-дослідної роботи студентів шляхом залучення їх до наукових досліджень за тематикою наукових досліджень кафедр, організація наукових студентських гуртків, участь у студентських конференціях, підготовка матеріалів до публікацій, участь у всеукраїнських, міжвузівських та регіональних конкурсах студентських наукових та дипломних робіт (проектів), олімпіадах;

- підвищення науково-методичного рівня професорсько-викладацького персоналу шляхом стажування, підготовки та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата (Доктора філософії) та доктора технічних наук, стажування у провідних ВНЗ України та виробничих установах;

- поліпшення матеріально-технічної бази кафедр.

Методична робота є важливою складовою освітньо-виховного процесу, яка повинна бути спрямована на вирішення завдань з підвищення якості підготовки фахівців на основі комплексного підходу до вдосконалення змісту, організації й методів навчання.

Протягом звітнього року в межах методичного та інформаційного забезпечення освітньо-виховного процесу викладачі університету працювали відповідно до планів методичної роботи.

Організація навчально-методичного забезпечення здійснювалась на основі дотримання наступних принципів:

- інноваційного підходу до організації методичної роботи відповідно до програмних цілей університету та напрямків його діяльності;

- системності та систематичності;

- наукової підтримки навчального процесу;
- оперативності та мобільності;
- професійної компетенції;
- прогнозування та випереджальний характер навчально-методичного забезпечення.

Основними напрямками забезпечення навчально-виховного процесу є:

- навчально-методичний (вдосконалення методик викладання дисциплін, методичне забезпечення навчального процесу, впровадження науково-методичних розробок, підвищення педагогічної майстерності професорсько-викладацького персоналу);
- науково-методичний (аналіз і узагальнення передового досвіду, прогнозування тенденцій розвитку навчання, удосконалення змісту дисциплін, розробка нових методик викладання й прогресивних технологій організації навчального процесу) та ін.;
- організаційно-методичний (управління навчально-методичною роботою).

Організацію методичної роботи в поточному році було спрямовано на розвиток та вдосконалення педагогічної майстерності й науково-педагогічного рівня викладачів та співробітників. Питання з організації та виконання методичної роботи регулярно розглядалися на засіданнях і методичних семінарах кафедр, науково-методичних комісій.

Основними завданнями методичної роботи науково-педагогічних працівників університету за звітний період стали:

- актуалізація навчально-методичних комплексів дисциплін відповідно до сучасних вимог рівня підготовки фахівців за ступенями та освітньо-кваліфікаційними рівнями;
- удосконалення навчальних планів і програм підготовки фахівців;
- впровадження сучасних технологій з організації самостійної роботи студентів;
- аналіз забезпеченості освітнього процесу навчально-методичною літературою;
- формування поточних планів видання підручників, навчальних посібників, монографій та методичних вказівок;
- забезпечення інтеграції освітнього процесу, науки і практики;
- підготовка до атестації педагогічних працівників.

Одним із пріоритетних напрямів сучасної науково-методичної та навчально-методичної діяльності української вищої школи на її шляху до

євроінтеграції та гармонізації національних і міжнародних освітніх стандартів є розробка, впровадження й удосконалення інноваційних методик підготовки спеціалістів на основі зарубіжного і вітчизняного досвіду.

Інноваційні підходи до навчання покликані стимулювати подальший пошук нових, більш ефективних і досконалих навчальних моделей і технологій, методів і форм роботи. Модернізація *навчального процесу* на основі впровадження інноваційних методів і прийомів у практику викладання є важливою передумовою створення й підтримки того особливого інноваційного середовища, в якому панує сприятлива атмосфера для постійного творчого пошуку, продукування і реалізації оригінальних (авторських і колективних), принципово нових ідей (наукових, управлінських, педагогічних) та їх реалізації.

Одним із найважливіших напрямів методичної діяльності викладачів є науково-методична діяльність, у якій зосереджено основні наукові досягнення. Підготовка, написання, видання, а також редагування і рецензування монографій, навчальних посібників та підручників аргументує і підтверджує високий рівень науково-педагогічних працівників університету і сприяє поліпшенню методичного забезпечення самостійної, індивідуальної та науково-дослідної роботи студентів. Викладачі університету плідно працювали у цьому напрямку, який трансформувався в узагальнення та адаптацію матеріалів власних наукових досліджень у навчальний процес.

Резервами з вдосконалення навчально-методичної роботи у 2014/2015 н. р., які сприятимуть підвищенню якості підготовки фахівців відповідно до сучасних європейських стандартів вищої освіти, є наступні:

- експертиза НМКД на кафедрах та їх актуалізація у рамках підготовки до акредитації;
- розробка методичного забезпечення нових навчальних дисциплін у зв'язку з їх введенням до навчальних планів;
- підвищення частки науково-методичних матеріалів (монографій, навчальних посібників, підручників);
- розробка інтерактивних комплексів навчальних дисциплін, в т.ч. як форми самостійної та індивідуальної роботи студентів.

Професорсько-викладацький персонал кафедр університету систематично оптимізує, поновлює, доопрацьовує та поповнює навчально-методичні матеріали, розробляє НМК нових дисциплін, здійснює удосконалення навчально-методичного забезпечення дисциплін з урахуванням розвитку та досягнень науки; підвищує рівень комп'ютеризації та інформатизації навчального процесу;

активізує використання мультимедійного обладнання, як на лекційних, так і на семінарських та практичних заняттях; розробляє практичні завдання, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, виконання яких базується на використанні телекомунікаційних технологій.

На всіх кафедрах університету з більшості позицій забезпеченість навчально-методичною документацією дисциплін, що викладаються, складає майже 100 %.

Загалом стан методичного забезпечення навчального процесу на кафедрах університету слід визнати задовільним. Разом з цим ряд методичних матеріалів потребують оновлення, доопрацювання та перевидання з урахуванням нових сучасних тенденцій у розвитку навчальних дисциплін. Викладачі кафедр постійно доповнюють структурні елементи НМКД цілеспрямовано, згідно плану та визначених термінів виконання. Кафедральні розробки відображають нормативний навчальний матеріал, мають сучасний та інноваційний науково-методичний рівень, що сприяє поліпшенню самостійної роботи студентів, формуванню теоретичних знань, практичних навичок та компетенцій, які базуються на знаннях, що отримані студентами при вивченні фундаментальних та фахово-спрямованих дисциплін.

Методичному забезпеченню навчального процесу сприяли також методичні та наукові семінари, конференції, де викладачі обмінювалися досвідом з важливих проблем модернізації, інтенсифікації та активізації навчального процесу, з питань покращення якості освіти, підготовки конкурентоспроможних та креативних фахівців.

Тенденції розвитку сучасної системи вищої освіти тісно пов'язані з широким впровадженням у навчальний процес різноманітних форм і засобів активного навчання.

В системі освіти сьогодні відбуваються інноваційні процеси, які тісно пов'язані і базуються на новітніх інформаційних технологіях. Рівень інформатизації сучасного ВНЗ впливає на весь освітній процес, і від нього залежить якість навчання.

З метою реалізації інноваційної складової підготовки студентів в університеті функціонує навчально-науковий центр нових інформаційних технологій (НН ЦНІТ), який консолідує зусилля професорсько-викладацького колективу з впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в діяльність університету – визначає стратегію, основні цілі й завдання, які в подальшому стають основою для розробки конкретних програм і проектів з інформатизації.

Процеси інформатизації та комп'ютеризації у звітному періоді були переважно спрямовані на розбудову інформаційно-освітнього середовища та розвиток інформаційно-технічної бази.

На найближчу перспективу визначено наступні основні напрями роботи:

- здійснення подальшого розвитку електронної інформаційної бази за дисциплінами кафедр, методики її використання та перетворення в знання під час самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- підготовка електронних матеріалів довідкового характеру;
- створення бази даних для електронних навчальних посібників і підручників за основними дисциплінами кафедр;
- створення електронної бази фото- та відео- матеріалів для використання як наочного матеріалу під час проведення лабораторних та практичних занять;
- придбання засобів, що дозволяють автоматизувати реєстрацію та обробку експериментальних даних, що скорочує час проведення експериментальних досліджень, зменшувати кількість рутинних операцій та помилок під час реєстрації та обробки даних.

Впровадження в освітній процес інноваційних наукових знань, використання досвіду провідних наукових шкіл для удосконалення освітніх і навчальних програм з метою виховання нового покоління фахівців-професіоналів світового рівня, що здатні приймати нестандартні рішення і сприяти розвитку науки і техніки, вимагає від професорсько-викладацького персоналу університету постійного розвитку і вдосконалення професійної підготовки, вивчення педагогічного досвіду, сучасного виробництва, методів управління, ознайомлення з досягненнями науки, техніки і виробництва та перспективами їх розвитку. Ці вимоги забезпечує постійне підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників університету, що також є одним із головних завдань з удосконалення методичного забезпечення навчально-виховного процесу.

Підвищенню професійно-наукового рівня науково-педагогічних працівників кожна кафедра приділяла належну увагу. У звітному періоді планувалося підвищення кваліфікації 24% професорсько-викладацького складу університету.

Із загальної кількості професорсько-викладацького персоналу, що налічувало 397 осіб, підвищили кваліфікацію 113 викладачів, що складає 28,4% від загальної кількості викладачів.

Кожна форма підвищення кваліфікації має свої особливості, і всі вони мають на меті вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення і

розширення професійних знань, умінь і навичок, набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності і надають можливість підняти свій професійно-педагогічний та науковий рівень, допомагають освоїти новітні форми та методи викладання, використання яких підвищує якість навчання.

Науково-педагогічні працівники університету проходили підвищення кваліфікації шляхом стажування та навчання у вищих навчальних закладах міста Харкова та України, таких як Харківський національний університет радіоелектроніки; Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»; Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця; Харківський національний університет ім. Г.С. Сковороди; Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна; Харківський національний фармацевтичний університет; Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка; Харківська державна академія фізичної культури; Харківська академія дизайну та мистецтв. ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»; Дніпропетровський університет ім. Альфреда Нобеля.

Протягом звітного року викладачі вивчали досвід роботи та проходили стажування на таких підприємствах і установах: ПП «ВТК Лукас»; ТОВ «НТЦ Інсталсервіс» м. Київ; ТОВ «Продсервіс – ІР» м. Ірпінь; ТОВ «Капсулар»; Навчальний центр з охорони праці; м. Харків; АТ «РОСС»; ТОВ «Олімпія»; ТОВ «Сігма Україна, ПАТ «Готель «Мир», м. Харків.

Результатом різних форм підвищення кваліфікації стало вивчення, узагальнення передового досвіду, впровадження інтерактивних технологій, інших активних форм навчання та наукових досягнень в навчальний процес університету, що забезпечує якість вищої освіти у відповідності до європейських стандартів.

Всі викладачі університету постійно підвищують свій науково-педагогічний рівень шляхом вивчення інноваційних технологій викладання дисциплін, участі в роботі науково-методичних комісій, науково-практичних, методичних та методологічних семінарів, конференцій, професійно-орієнтованих виставках, конкурсах, підготовки наукової та навчально-методичної літератури.

26 вересня 2014 року в університеті проведено XI Всеукраїнську науково-методичну конференцію «Модернізація вищої освіти та проблеми управління якістю підготовки фахівців. Удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення навчального процесу» В конференції прийняли участь 385 осіб, з

них 32 представники інших 17 вищих навчальних закладів України:

Побудова системи освіти в університеті передбачає створення інформаційно-освітнього середовища ХДУХТ засобами новітніх технологій і виконання таких головних завдань:

- запровадження сучасних комп'ютерних та телекомунікаційних технологій в освітній процес;
- використання інноваційних методик та технологій навчання, в тому числі й електронного ;
- удосконалення на їх основі наявного та створення нового інформаційного, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- забезпечення студентів новітніми науковими, навчально-методичними та інформаційно-освітніми матеріалами та надання доступу до них через Інтернет.

Слід наголосити, що створення такого середовища – це колективна робота усіх категорій працівників університету: керівництва університету, фахівців з інформаційних технологій, професорсько-викладацького колективу, працівників інших структурних підрозділів з формування відповідної системи технічного, програмного, інформаційного та організаційного забезпечення.

Для управління освітнім процесом в інформаційно-освітньому середовищі, створення навчальних ресурсів та надання доступу до них через Інтернет у звітному році Центром нових інформаційних технологій запроваджено для використання систему електронного навчання нового покоління eFront.

Наразі перед науково-педагогічним колективом університету постало завдання щодо створення ресурсів інформаційно-освітнього середовища: інтерактивних навчально-методичних комплексів дисциплін; електронних навчально-методичних матеріалів тощо. Для активізації цього процесу перед Центром нових інформаційних технологій поставлено завдання розробити навчальний курс і провести навчання викладачів щодо створення електронних ресурсів дисциплін та технологій роботи в eFront.

Основними надбаннями звітнього року стали:

1. Суттєва модернізація загальноуніверситетської комп'ютерної мережі та ефективний розвиток її веб-сервісів таких як електронна пошта, відео-конференції, вебіари, Skype-телефонія:

- 1) встановлено нове серверне устаткування для збільшення потужності мережі;
- 2) організовано додатковий канал виходу в Інтернет;

- 3) введено в дію корпоративну електронну пошту в двох сегментах hduht.in.ua (33 поштові скриньки) та hduht.edu.ua, в якому вже розпочато створення скриньок для науковців ХДУХТ;
- 4) збільшено кількість Wi-Fi зон до 56, з яких 5 – вільного доступу;

2. З метою покращення забезпечення інформаційної присутності університету в мережі Інтернет та надання інформації про діяльність та освітні послуги університету, в 2015 р. була розроблена нова концепція Сайту університету, що є запорукою гідного представлення нашого університету та висвітлення його діяльності у всесвітній мережі.

За своєю структурою, дизайном, принципами організації та подання інформації наш сайт повністю відповідає найсучаснішим вимогам сьогодення.

3. Налаштовано систему електронного навчання eFront для запровадження в освітній процес.

Активно проводяться всі види навчальних занять в режимі онлайн із студентами НКЦ м. Дніпропетровськ та індивідуальне консультування за допомогою технології скайп всіх студентів університету.

У звітному році в он-лайн студії центру нових інформаційних технологій було дистанційно проведено навчальні заняття у кількості 584 години, що складає 12 % від загального обсягу. В тому числі у I семестрі – 426 годин (14 %) з 59 дисциплін, у II семестрі – 158 годин (8 %) з 30 дисциплін. Цю роботу виконали 64 викладачі.

Технічним базисом інформаційно-освітнього середовища є загальноуніверситетська комп'ютерна мережа, яка на сьогодні є достатньо потужною для його запровадження.

Станом на 1 вересня 2015 р. комп'ютерний парк університету складає 415 ПК, 298 з яких використовуються в освітньому процесі, а показник сучасності становить 65 %.

У складі комп'ютерної мережі функціонують 18 мультимедійних аудиторій, з яких 7 – лекційні потокові, та 14 комп'ютерних класів, з яких 8 діють при факультетах і кафедрах.

Крім навчальних занять у комп'ютерних класах та спеціалізованих мультимедійних аудиторіях проводяться наукові презентації, захисти дипломних робіт (проектів), студентські олімпіади, семінари, конференції різних рівнів професорсько-викладацького колективу і студентів. Так, у 2014-2015 н. р. з використанням комп'ютерного тестування було проведено студентські олімпіади з інформатики на економічному факультеті та з дисципліни "Інформаційні технології та системи" на факультеті товарознавства і торговельного

підприємництва; I етап Всеукраїнської студентської олімпіади з напряму підготовки "Харчові технології"; I і II етапи Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності "Обладнання переробних і харчових виробництв", атестація здобувачів вищої освіти з напряму підготовки "Харчові технології" за спеціальністю "Технологія харчування".

З метою залучення більшої кількості науково-педагогічних працівників до участі у наукових, науково-методичних і науково-практичних конференціях та більш продуктивного обговорення нагальних проблем в університеті щорічно проводяться Internet-конференції.

Наукова бібліотека ХДУХТ – це сучасний навчальний науковий і культурний інформаційний центр, який бере активну участь у підвищенні якості освітнього і науково-дослідницького процесів в університеті, працює за новітніми технологіями з метою розширення та надання доступу до власних інформаційно-інтелектуальних ресурсів та ресурсів мережі Інтернет.

Бібліотека використовує власний і набутий інформаційний досвід для радикального поліпшення обслуговування користувачів на основі інновацій, пов'язаних з впровадженням комп'ютерних технологій. Основою автоматизованих процесів бібліотеки є програмне забезпечення АІБС «УФД/Бібліотека», яке постійно вдосконалюється. Комп'ютерна мережа нараховує **13** комп'ютерів. Основними сучасними інформаційними ресурсами бібліотеки є електронний каталог та електронні бази даних, які регулярно поповнюються новітньою інформацією. Бази даних бібліотеки нараховують **108 283** бібліографічних та аналітичних записів, постійна увага приділяється вдосконаленню лінгвістичного забезпечення – таким допоміжним базам даних (БД) як: «Харчування ХДУХТ», «Загальний словник ХДУХТ», «Тезаурус – ХДУХТ» тощо. Загальна кількість БД ЕК у звітному році становить **15**, в яких містяться 336 665 записів.

У співробітництві з НН ЦНІТ здійснюється робота щодо створення WEB-сайту – розширеної та покращеної версії функціонуючої сьогодні WEB-сторінки наукової бібліотеки університету в ІНТЕРНЕТ, ведеться постійна робота щодо їх наповнення новою інформацією. Створено нову версію інформаційного блогу наукової бібліотеки ХДУХТ.

Розпочато роботу зі створення інституціонального репозитарію університету (iRNDUHT) на базі програмного забезпечення Dspace, з цією метою у бібліотеці ведеться робота щодо формування електронної повнотекстової бази даних праць співробітників університету. Загальна кількість документів, розміщених у повнотекстовій БД становить понад 300 примірників.

Фонд бібліотеки у звітному навчальному році становить **346 724** примірників. Актуальним є формування бібліотечного фонду українськими виданнями, загальна кількість яких становить **116 560** примірників документів.

Однією з важливих складових роботи бібліотеки в цілому є напрям обслуговування користувачів, надання традиційних та електронних послуг, що мають забезпечувати максимальну оперативність, якість та доступність інформації. У поточному році кількість користувачів за єдиним обліком склала **4 398**.

Наукова бібліотека ХДУХТ популярна серед фахівців не тільки у м. Харкові, а також у різних містах України. До бібліотеки звертаються за допомогою підприємства та організації харчової промисловості з запитом щодо інформації з технології виробництва продуктів харчування. Бібліотекарі відділу обслуговування намагаються якісно та якнайповніше задовольнити такі запити. У звітному році усіма підрозділами бібліотеки обслуговано всього: **10946** зазначених користувачів. Відвідуваність у 2014-2015 навчальному році склала **161522** користувачів, книговидача – **606361** примірник.

З метою привернення уваги молоді до читання книг наукова бібліотека ХДУХТ впровадила інноваційну форму обслуговування – «Буккросинг» – новий захоплюючий рух різного віку шанувальників друкованих видань, своєрідний обмін літературою між незнайомими людьми без будь-яких зобов'язань її повернення. З метою популяризації читання у холі 2 та 9 поверху бібліотеки встановлено вільну полицю «Буккросинг», принцип дії якої полягає у тому, що кожен охочий до читання може взяти почитати літературу додому чи подарувати або надати можливість почитати іншим видання із власної бібліотеки, не записуючись у бібліотеці.

Інформування користувачів бібліотеки щодо нових надходжень до бібліотечного фонду та галузевої літератури дозволяють найповніше розкрити багатство фонду бібліотеки і сприяють найефективнішому його використанню. У напрямі поточного інформування користувачів у 2014-2015 навчальному році проведено 3 «Дні інформації» (загальна кількість присутніх – 196 користувачів). Також було проведено 2 дня кафедри: «Маркетингу та комерційної діяльності» та «Механіки та графіки».

Бібліотека ХДУХТ – джерело знань та інформаційно-документальна складова навчального процесу. Роль бібліотеки у процесі надання знань сьогодні значно зростає, для цього персоналом бібліотеки викладаються (у складі навчальної дисципліни «Університетська освіта») «Основи бібліотечно-інформаційної культури». У звітному навчальному році було проведено **92** години

бібліотечно-бібліографічних занять, метою яких є виховання інформаційної культури, навчання основним правилам та навичкам користування довідковим апаратом бібліотеки як у традиційному так і у автоматизованому режимі пошуку.

Бібліотека ХДУХТ є постійною базою проведення наукових семінарів та конференцій. 24 квітня 2014 року Асоціацією сучасних інформаційно-бібліотечних технологій (АСІБТ) разом з Науковою бібліотекою Харківського державного університету харчування та торгівлі (НБ ХДУХТ) було проведено науково-практичний семінар «Шлях бібліотеки в онлайнове інформаційне суспільство».

Співробітники бібліотеки здійснюють соціологічні дослідження. У вересні 2014 р. розпочато дослідження за темою «Читання у житті сучасного студента» через анкетування. Зростає ефективність роботи бібліотеки шляхом удосконалення низки процесів її роботи та застосування новітніх інформаційних технологій, на основі науково обґрунтованих рекомендацій, викладених у наукових статтях, наукових працях адміністрації та провідних спеціалістів бібліотеки.

Бібліотека ХДУХТ робить усе можливе для досягнення основної мети – «сучасному користувачу – сучасну бібліотеку».

2. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА З НАЙВАЖЛИВІШИХ ПРОБЛЕМ, В ТОМУ ЧИСЛІ НА ПЛАТНІЙ ОСНОВІ

Науково-дослідна робота проводилась у відповідності до визначених в університеті пріоритетних напрямів фундаментальних і прикладних досліджень. Основними формами науково-дослідної роботи є: робота з держбюджетної та госпдоговірної тематики; винахідницька та раціоналізаторська діяльність; рекламування наукових розробок; упровадження результатів наукових досліджень у виробництво та навчальний процес; видавнича діяльність; участь у наукових конференціях, семінарах, виставках; робота з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації; організація науково-дослідної роботи студентів.

Найбільш значимі результати оцінки наукової діяльності:

– університетом пройдено процедуру перереєстрації як наукової установи, яким надається підтримка держави, про що отримано свідоцтво №01993 серія ВГ від 17 вересня 2015 р. про внесення до Державного реєстру наукових установ;

– за даними рейтингу з напрямку наукової діяльності, проведеного в ході атестації вищих навчальних закладів Науковою радою МОН України (за показниками 2014 року) університет зайняв 1 місце серед 23 ВНЗ України інженерно-технологічного спрямування, а також 1 місце серед 45 ВНЗ України у групі з чисельністю штатних працівників до 800 осіб.

Науково-педагогічні кадри. У виконанні НДР брали участь всі 100 % науково-педагогічних кадрів. Разом із сумісниками загальна чисельність виконавців НДР у 2015 р. склала 354 особи, з них докторів наук – 34 особи, що складає 9,6 % від загальної чисельності виконавців НДР, та 203 особи – кандидати наук (57,3 %). Серед виконавців НДР – 3 Заслужених діяча науки і техніки України, 9 Лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки.

Чисельність працівників науково-дослідного сектору, які брали участь у виконанні НДР, складає 134 особи, серед них: штатних співробітників – 38 осіб (з них кандидатів наук – 4 особи); сумісників – 88 осіб (з них докторів наук – 8 осіб, кандидатів наук – 54 особи); працюючих за договорами цивільно-правового характеру – 8 осіб (з них докторів наук – 2 особи, кандидатів наук – 2 особи).

Основними структурними підрозділами, що займаються організацією наукових досліджень, є 26 кафедр (5-ти факультетів і навчально-наукового інституту харчових технологій та бізнесу), відділ організаційно-інформаційної роботи та науково-дослідний сектор, до складу якого входять 14 науково-дослідних лабораторій і 5 наукових центрів.

Результативність наукових шкіл. Активно проводились наукові дослідження в рамках 21 наукової школи, серед яких найбільш вагомі досягнення за 2015 рік отримані в рамках наукових шкіл під керівництвом таких вчених:

1. Д.т.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України, Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки Черевко О.І.

Результати: монографій – 2; навчальних посібників – 2; підручників – 1; статей – 31; тез доповідей – 47; охоронних документів – 10; опублікованих профілей NTTN – 4.

2. К. е н., професор, Заслужений працівник освіти України Янчева Л.М.

Результати: монографій – 7; навчальних посібників – 3; статей – 38; тез доповідей – 50; захищених докторських дисертацій – 1.

3. Д.т.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України Дейниченко Г.В.

Результати: монографій – 2; навчальних посібників – 3; статей – 19; тез доповідей – 24; охоронних документів – 9; опублікованих профілей NTTN – 7.

4. Д.т.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України, Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки Павлюк Р.Ю.

Результати: монографій – 3; навчальних посібників – 2; підручників – 2; статей – 15; тез доповідей – 70, охоронних документів – 10.

5. Д.т.н., професор, Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки Пивоваров П.П.

Результати: монографій – 6; статей – 10; тез доповідей – 31; охоронних документів – 5.

6. Д.е.н., професор Чорна М.В.

Результати: монографій – 8; навчальних посібників – 5; статей – 37; тез доповідей – 69.

7. Д.т.н., професор Євлаш В.В.

Результати: монографій – 5; навчальних посібників – 2; підручників – 1; статей – 22; тез доповідей – 51; охоронних документів – 4; опублікованих профілей NTTN – 5; захищених кандидатських дисертацій – 1.

8. Д.т.н., професор Дубініна А.А.

Результати: монографій – 3; навчальних посібників – 2; статей – 10; тез доповідей – 35; охоронних документів – 13; опублікованих профілів NTTN – 7.

Виконання науково-дослідних робіт та їх результативні показники.

За звітний період виконувалось 124 науково-дослідні теми, в тому числі: 7 – держбюджетних тем за планом МОН України (у тому числі 2 комплексні теми

сумісно з НУХТ і ОНАХТ); 42 – бюджетні теми за планом університету (в рамках основного часу викладачів), 49 – госпдоговірних тем (у тому числі 2 роботи за міжнародними угодами з компанією ACER CAMPESTRES, S.L. (Іспанія) та АО «Новый экономический университет имени Турара Рыскулова» (Казахстан), а також 26 робіт за ліцензійними договорами.

До виконання бюджетних робіт були залучені всі кафедри університету, при цьому за 22 закінченими темами підготовлено заключні звіти. Госпдоговірні теми також виконувались всіма кафедрами, за винятком кафедри фізичного виховання та спорту.

За рахунок коштів державного бюджету працювало 7 наукових колективів, які утворені представниками 14 кафедр університету, тобто 54% від їх загальної кількості.

Заключний звіт підготовлено за фундаментальною НДР № 1-13 ФБ «Вивчення процесів механохімії та кріодеструкції гетерогенних дрібнодисперсних рослинних каротиноїдних біосистем при розробці нанотехнологій заморожених продуктів» (науковий керівник – д.т.н., проф. Павлюк Р.Ю.);

Проміжні звіти підготовлено за такими темами:

– фундаментальна НДР (комплексна з ОНАХТ) № 6-15 ПК «Теорія і техніка сушіння термолабільної сировини в установках змішаного енергопідводу» (науковий керівник – д.т.н., проф. Потапов В.О.);

– прикладна НДР (комплексна з НУХТ) № 5-15 ПК «Обґрунтування технологій та режимів мембранного розділення у процесах концентрування біологічних рідин та водопідготовки» (науковий керівник – д.т.н., проф. Дейниченко Г.В.);

– прикладна НДР № 1-15 БО «Розробка інноваційних технологій оздоровчих харчових продуктів на основі рослинної сировини і оптимізація процесів та обладнання для їх виробництва» (науковий керівник – д.т.н., проф. Черевко О.І.);

– прикладна НДР № 2-15 БО «Розробка науково обґрунтованих технологій харчової продукції підвищеної харчової цінності з використанням структуроутворювачів різного походження» (науковий керівник – д.т.н., проф. Євлаш В.В.);

– прикладна НДР № 3-15 БО «Інноваційні технології формування інформаційно-аналітичних ресурсів управління підприємницькою діяльністю» (науковий керівник – д.е.н., проф. Крутова А.С.);

– прикладна НДР № 4-15 БО «Формування системи адаптаційного управління підприємств торгівлі» (науковий керівник – д.е.н., проф. Гросул В.А.).

За даними на 16.12.15 р. загальний обсяг фінансування за 2015 р. складає 1 433,9 тис. грн., в т. ч. по загальному фонду – 963,1 тис. грн. (на 27 % більше порівняно з минулим роком), по спеціальному фонду – 470,8 тис. грн. (на 6 % менше минулого року). Очікувані надходження за спеціальним фондом у грудні 2015 р. складають 23,5 тис. грн., що дозволить загалом отримати 494,3 тис. грн. (тобто на рівні фактичного виконання у 2014 р. і 92% від планового завдання 2015 р.).

За результатами виконаних протягом року науково-дослідних робіт створено науково-технічної продукції в кількості 80 одиниць, в тому числі: зі створення нових технологій – 32,5 %, нових методів і теорій – 60 %, нових видів техніки – 2,5%, інше – 5%. За звітний період було здійснено 390 впроваджень науково-технічної продукції, з них 236 розробок впроваджено у виробництво та 154 – у навчальний процес.

Для участі у конкурсному відборі проектів наукових досліджень і розробок, виконання яких розпочнеться у 2016 році за рахунок коштів державного бюджету України, подано 2 проекти, які на цей час проходять експертизу Науковою радою МОН:

– «Вивчення впливу паротермічної обробки та механолізу на активацію нанокмплексів гетерополісахаридів плодовоовочевих біосистем при розробці нанотехнологій» (науковий керівник – д.т.н., проф. Павлюк Р.Ю.);

– «Використання методів сенсорного аналізу та спектроскопії дифузного відбиття для визначення кольору рослинної сировини» (науковий керівник – д.т.н., проф. Дубініна А.А.).

Публікації, конференції, виставки. У звітному році професорсько-викладацьким складом, аспірантами і докторантами університету опубліковано: 61 монографію; 5 підручників; 56 навчальних посібників; більше 2000 публікацій, з них: у закордонних виданнях – 240 од.; у виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз даних – 154 од.

Видано 2 збірники наукових праць: «Прогресивні техніка та технології харчових виробництв ресторанного господарства та торгівлі», «Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг» (по два випуски кожен). Вимоги до публікацій у збірниках наукових праць приведено у відповідність до європейських (англомовні розширені анотації та окремі статті). Збірники наукових праць пройшли перереєстрацію через МОН України, як наукові фахові видання.

Проведено низку організаційних заходів щодо поліпшення видавничої діяльності в університеті і створено умови для виконання замовлень авторів, кафедр у повному обсязі на видавництво наукової і навчально-методичної літератури як у паперовому, так і електронному вигляді.

Відповідно до плану МОН України в університеті були проведені 3 науково-практичні та 1 науково-методична конференції професорсько-викладацького складу (з них 2 міжнародні), 1 науково-практичний семінар, а також 1 науково-практична конференція студентів та молодих вчених, серед них:

- Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених і студентів «Інноваційні технології розвитку у сфері харчових виробництв, готельно-ресторанного бізнесу, економіки та підприємництва: наукові пошуки молоді» (2 квітня 2015 р., ХДУХТ);

- Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність» (14 травня 2015 р., ХДУХТ);

- Всеукраїнський науково-практичний семінар «Проблеми повноцінного харчування, енергоефективної переробки та зберігання» (8-9 червня 2015 р., ХДУХТ);

- Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні аспекти розвитку обладнання харчової і готельної індустрії в умовах сучасності» (8-11 вересня 2015 р., Запорізька обл., смт. Кирилівка);

- XII Всеукраїнська науково-методична конференція «Модернізація вищої освіти та проблеми управління якістю підготовки фахівців. Науково-інформаційна підтримка навчального процесу» (25 вересня 2015 р., ХДУХТ);

- Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми енергоефективності та якості в процесах сушіння харчової сировини» (29 жовтня 2015 р., ХДУХТ).

До всіх перелічених наукових заходів, а також науково-практичного семінару вчасно видано матеріали та збірники тез доповідей.

Також проведено низку заходів регіонального рівня, серед них:

- Науковий форум школярів «Перспективи економічного розвитку вітчизняної економіки та підприємств: учнівські ініціативи» (2 квітня 2015 р.);

- Круглий стіл «Особливості антикризової діяльності суб'єктів малого бізнесу в сучасній економіці» (27 квітня 2015 р.);

- Бізнес-форум «Возможности и условия открытия бизнеса в Польше, особенности получения европейских грантов и инвестиций» (5 жовтня 2015 р.).

Науково-педагогічні працівники, аспіранти і докторанти університету брали також участь у чисельних конференціях, конкурсах, симпозіумах та семінарах, які проходили в інших вищих навчальних закладах і науково-дослідних установах України та зарубіжжя – Грузії, Азербайджані, Польщі, Казахстані, Данії, Литві, Шрі-Ланці та інших.

Рекламування науково-дослідних розробок проведено на 9 виставках різного рівня, серед них:

- Шоста міжнародна виставка “Сучасні заклади освіти-2015” (12-14 березня 2015 р., м. Київ);

- VII спеціалізована виставка з міжнародною участю “Освіта Слобожанщини” (2-4 квітня 2015 р., м. Харків);

- Виставка “III Україно-польські Наукові пікники” (22 травня 2015 р., м. Харків);

- виставка в рамках масштабного заходу «Ніч науки в Харкові» під патронатом Харківського міського голови Геннадія Кернеса (26 вересня 2015 р.);

- виставка в рамках міжнародного інвестиційно-консультаційного бізнес-форуму «Європа без кордонів» (5 жовтня 2015 р.);

- виставка в рамках II Міжнародного форуму із розвитку фермерства “AGROPORT - 2015” (15-17 жовтня 2015 р., м. Харків);

- виставка в рамках Сьомого Міжнародного форуму “Інноватика в сучасній освіті” (20-22 жовтня 2015 р., м. Київ);

- Спеціалізована виставка з міжнародною участю “Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2015” (5-7 листопада 2015 р., м. Харків);

- Міжрегіональна виставка “Освіта та кар'єра” (4-6 листопада 2015 р., м. Кременчук).

Виставки наукових розробок були проведені також в рамках наукових конференцій, які проходили за звітний період в університеті.

Досягненнями участі у виставках є чисельні грамоти, дипломи, подяки.

Співробітники університету також приймали активну участь в чисельних заходах з напрямку інноваційного розвитку економіки України, серед них:

- українсько-німецький форум «Освіта, наука, інновації в університетах: актуальні виклики» (6-7 березня 2015 р., Київський національний університет (ім. Т. Шевченка);

- міжнародний інвестиційно-консультаційний бізнес-форум «Європа без кордонів» (ХДУХТ, 5 жовтня 2015 р.);

- семінар «Питання підвищення ефективності комерціалізації результатів наукових досліджень» (МОН України, 16 жовтня 2015 р.);

– семінар «Питання управління об'єктами інтелектуальної власності та процесами комерціалізації об'єктів технологій» (МОН України, 10 грудня 2015 р.).

Співпраця з органами виконавчої влади. Протягом року ефективно працювала одна з нових інноваційних структур університету – Науково-дослідний центр «Економічні дослідження проблем розвитку підприємництва в Україні» (керівник д.т.н., проф. Чорна М.В.), яким в межах реалізації Програми підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2012-2015 роки під патронатом Департаменту підприємництва та споживчого ринку Харківської міської ради проведено 5 круглих столів, серед них:

– «Проблеми та перспективи розвитку суб'єктів малого бізнесу в трансформаційній економіці» (26 лютого 2015 р.);

– «Стратегічне управління в малому бізнесі: методично-прикладні аспекти» (31 березня 2015 р.);

– «Особливості антикризової діяльності суб'єктів малого бізнесу в сучасній економіці» і «Дерегуляція в сфері дозвільної системи» (27 квітня 2015 р.);

– «Ідентифікація та оцінка підприємницьких ризиків» (28 травня 2015 р.);

– «Наука, бізнес, влада: ефективна взаємодія» (26 листопада 2015 р.).

Результатом такої системної роботи є залучення Науково-дослідного центру до масштабного проекту Харківської міської ради, що пов'язаний з розробкою системи дистанційного консультування для підприємців з використанням Інтернет-ресурсу «Інвестиційний портал м. Харкова» і формування інформаційного середовища для забезпечення її функціонування.

Кафедрою маркетингу ХДУХТ, відповідно до укладеного договору про співробітництво між університетом і Департаментом спортивних іміджевих проектів та маркетингу Харківської міської ради, проводилась спільна робота щодо формування іміджу «Харків – спортивна столиця України». На підставі чисельних маркетингових досліджень, які було проведено викладачами кафедри разом із студентами, запропоновано маркетингову концепцію формування спортивного іміджу м. Харкова, яку на цей час Департамент спортивних іміджевих проектів та маркетингу Харківської міської ради реалізовує у своїй діяльності.

Заходи зі створення та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності. В роботі зі створення об'єктів інтелектуальної власності було задіяно понад 100 осіб професорсько-викладацького складу, докторантів і аспірантів, а також студентів.

Протягом року отримано понад 60 охоронних документів, з них 7 патентів на винахід, інші – на корисну модель. Найбільш ефективними за даним напрямом

роботи були кафедри: технології харчування (14 патентів); товарознавства та експертизи товарів (13 патентів); процесів, апаратів та автоматизації харчових виробництв (10 патентів); технології переробки плодів, овочів і молока (10 патентів); устаткування харчової і готельної індустрії ім. М.І. Беляєва (9 патентів); товарознавства в митній справі (5 патентів).

У міжуніверситетській мережі трансферу технологій NTTN розміщено 148 прогресивних технологічних пропозицій, у тому числі протягом останнього року 48 од., основним результатом чого має стати комерціалізація наукових розробок. Найбільш активними є всі без винятку кафедри товарознавчого факультету.

У поточному році за розробками університету на невиключних правах (терміном на 1 рік) було укладено 9 ліцензійних угод на комерційне використання об'єктів права інтелектуальної власності з підприємствами на загальну суму 35,0 тис. грн., з них 6 угод заключено кафедрою товарознавства та експертизи товарів на суму 18 тис. грн., та 1 угоду – кафедрою технології хліба, кондитерських, макаронних виробів та харчоконцентратів на суму 7 тис. грн., 1 – кафедра процесів, апаратів та автоматизації харчових виробництв на суму 6 тис. грн. та 1 кафедра товарознавства в митній справі на суму 3,15 тис.грн. Після здійснення протягом одного року промислової апробації цих розробок та у разі подальшої зацікавленості підприємств у випуску даної продукції, будуть вирішуватися інші правові аспекти передачі цих технологій на договірних засадах.

Значної уваги приділено створенню нової інноваційної структури. На основі плідної співпраці ХДУХТ з провідними підприємствами харчової промисловості та закладами ресторанного господарства м. Харкова у поточному році створено навчально-науковий виробничий кластер, до складу якого входить університет (кафедра технології харчування ННІХТБ), ТОВ «КАПСУЛАР» та ТОВ «ТАЙФУН-2000». Створення навчально-наукового виробничого кластеру має за мету інтеграцію в системі «освіта-наука-виробництво», ефективне і раціональне використання наукового потенціалу університету для комерціалізації результатів наукових досліджень і впровадження науково-технічних розробок на вітчизняному і зарубіжному ринках, а також поліпшення процесу підготовки фахівців на основі зближення навчального процесу з практикою. Учасниками цього кластеру взято участь у Всеукраїнському конкурсі якості продукції (товарів, робіт, послуг) «100 кращих товарів України», офіційним організатором якого є Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, отримано диплом Лауреата у номінації «Продовольчі товари» за Інноваційний продукт «Олії, жири та суміші жирові капсульовані».

Інформація про розвиток партнерства з науковими установами НАН України та галузевих академій наук України. Продовжувалась робота різних структурних підрозділів університету з академічними установами, зокрема:

– Національної академії наук України, серед них: Північно-Східний науковий центр, НТК «Інститут монокристалів», Інститут проблем кріобіології і кріомедицини, Інститут технічної теплофізики, Інститут біології південних морів ім. О.О. Ковалевського, Інститут проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного, Фізико-технічний інститут низьких температур, Інститут радіофізики і електроніки ім. А.Я. Усікова; Інститут фізіології ім. Богомольця; Інститут харчової біотехнології та геноміки;

– галузевих академій наук України, серед них: Інститут продовольчих ресурсів, Інститут ефіроолійних і лікарських рослин; Український науково-дослідний інститут олій та жирів; Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва; Інститут південного овочівництва і баштанництва; Інститут медичної радіології ім. проф. Григор'єва; Інститут тваринництва; Інститут птахівництва; ННЦ «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»; Херсонський інститут південного овочівництва та баштанництва; Інститут сільського господарства Північного сходу; Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеєва.

Договорами передбачається проведення сумісних досліджень, можливість колективного користування науковим обладнанням, стажування студентів, аспірантів, сумісна видавнича діяльність.

Нагороди вчених. За високі досягнення у науковій роботі науковці університету отримали нагороди:

- подяку Міністерства освіти і науки України (Наказ МОН України № 146-К від 28.04.2015 р.) – 2 особи (Євлаш В.В.; Савицька Н.Л.);
- подяку Харківського міського голови – 1 особа (Михайлов В.М.);
- Грамоту Департаменту науки і освіти ХОДА – 18 осіб;
- Грамоту Департаменту економіки і міжнародних відносин ХОДА – 18 осіб;
- Грамоту Департаменту з підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації – 6 осіб.

З нагоди Дня науки нагороджено почесними грамотами університету – 49 осіб та подяками – 91.

На міжнародному рівні були визнані розробки наукового колективу під керівництвом проф. Павлюк Р.Ю., за які отримано:

– Золоту медаль та грамоту Альянсу кулінарів середземноморських та європейських регіонів Міжнародного кулінарного фестивалю BISERMORA

(Хорватія) (за внесок в гастрономію оздоровчого харчування, консервування та кулінарії);

– диплом I Всеукраїнського фестивалю «Дні української кухні» (за глибокі знання та розробку інноваційних технологій продуктів для оздоровчого харчування військових у зоні АТО (м. Львів).

Лауреатами обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» стали: в номінації «науковець» – д.т.н., проф. Павлюк Р.Ю., в номінації «молодий науковець» – к.е.н., докторант Бочуля Т.В.

Стипендію Харківської обласної Державної адміністрації ім. Г.Ф. Проскури в галузі технічних наук отримували д.т.н., проф. Головка М.П. та д.т.н., проф. Погарська В.В.

Здобутки молодих учених. Молоді вчені приймали активну участь у проведенні чисельних наукових конференцій, семінарів, форумів які проходили в Україні та за кордоном, зокрема в Білорусії (Могильов), Польщі (Вроцлав), Болгарії (Софія) та ін.

Найкращих молодих учених, які успішно займаються науково-дослідною роботою, було рекомендовано до отримання різних стипендій та інших заохочень.

Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених отримують 2 особи (докторант кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Бочуля Т.В., аспірант кафедри технологій переробки плодів, овочів і молока Балабай К.С.); стипендію Президента України – 1 особа (аспірант кафедри технології харчування Тютюкова Д.О.).

Наукові розробки молодих учених ХДУХТ були представлені на чисельних виставках та презентаціях, де отримали дипломи різних ступенів та схвальні відгуки фахівців галузі.

Наукова робота студентів. Із загальної кількості студентів денної форми навчання близько 40% здійснювали дослідження у наукових гуртках (770 осіб), з них 11 студентів працювали з оплатою за рахунок коштів із загального бюджету та 11 студентів – з оплатою із спеціального фонду.

Однією із форм активізації навчання студентів є залучення їх до участі у Всеукраїнських олімпіадах. У I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади взяли участь 90% від загальної кількості студентів денної форми навчання; у II етапі – 30 осіб.

12-15 травня 2015 року на виконання наказу МОН України від 23 грудня 2014 р. №1506 на базі ХДУХТ проведено другий етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності 7.05050313 «Обладнання переробних і харчових виробництв». В олімпіаді прийняли участь студенти з 10 різних ВНЗ

Києва, Харкова, Дніпропетровська, Дубляни, Мелітополя, Одеси, Вінниці, Луцька. Рішенням журі визначено переможців, яких нагороджено дипломами I-III ступенів та грамотами, серед них 1 місце отримав студент ФОТС університету Шустов А.В. Для учасників олімпіади організовано презентацію сучасного виробництва напоїв на пивзаводі «Рогань».

Загалом переможцями та призерами II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади стали 5 студентів університету, зокрема за напрямками «Обладнання харчових та переробних виробництв» - 1 місце, «Готельно-ресторанна справа» - 2 місце, «Харчові технології та інженерія» - 3 місце, «Технологія харчування» - 3 місце, «Товарознавство і комерційна діяльність» - 3 місце.

На виконання наказу МОН України № 1193 від 21.10.2014 р. «Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук у 2014/2015 н.р.» університетом було організовано проведення другого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі науки «Харчова промисловість та переробка сільськогосподарської продукції». На конкурс було заявлено 100 робіт від 28 вищих навчальних закладів за усіма технічними і економічними спеціальностями відповідного напрямку.

На підсумковій науково-практичній конференції (2 квітня 2015 року) організовано захист робіт претендентів на перемогу. Рішенням конкурсних комісій були визначені 25 переможців конкурсу, з яких 5 нагороджено дипломами першого ступеня, 8 - дипломами другого ступеня, 12 - дипломами третього ступеня. Всі інші учасники конкурсу нагороджені заохочувальними грамотами.

Серед переможців конкурсу 6 студентів ХДУХТ. 1 місце посіли 3 студента – Зубрів А.С. (науковий керівник Постнов Г.М.), Кись В.В. (науковий керівник – Павлюк Р.Ю.) та Авескулова Ю.Ю. (науковий керівник Дубініна А.А.); 2 місце посів 1 студент – Партола Г.О. (науковий керівник Сорокіна С.В.); 3 місце посіли 2 студента – Канцеров В.В (науковий керівник Неклеса О.П.) та Тімченко В.І. (науковий керівник - Кушнір Т.Б.).

Студенти успішно також представляли університет в багатьох інших конкурсах наукових студентських робіт, серед них V Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка; XV Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика; I Міжнародний кулінарний фестиваль; X Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з актуальних проблем пакувальної індустрії; Всеукраїнський конкурс наукових студентських робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук; IX

Харківський регіональний конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук та інші.

В рамках святкових заходів, присвячених 20-річчю кафедри маркетингу і комерційної діяльності 5 листопада 2015 р. в університеті пройшов конкурс рекламних робіт молоді "Ми за українські товари!", до якого були залучені студенти багатьох вузів та школярі. 2 студенти університету посіли призові місця у номінації «Комерційна реклама» та у спеціальній номінації роботодавців «Реклама, що продає» від РА «Goodreclama».

Проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію молодих учених і студентів «Інноваційні технології розвитку у сфері харчових виробництв, готельно-ресторанного бізнесу, економіки та підприємництва: наукові пошуки молоді» (2 квітня 2015 року). Учасниками конференції були близько 1000 осіб з 26 навчальних закладів та організацій України: Києва, Харкова, Одеси, Полтави, Кривого рога, Старобільська, Дніпропетровська, Мелітополя, Ужгорода, Чернігова, Сум. За результатами доповідей було організовано нагородження 312 молодих учених та студентів дипломами 1-го, 2-го, 3-го ступенів та грамотами. За матеріалами конференції був виданий збірник тез доповідей у двох частинах загальним обсягом 60,5 умов. друк. аркушів.

Студенти університету також взяли участь у наукових конференціях, що проходили в інших ВНЗ Києва, Харкова, Полтави, Луцька, Тернополя, Ірпіня, Могильова (Білорусь), Кутаїсі (Грузія).

За участю студентів разом опубліковано близько 900 статей та тез доповідей.

75 найкращих випускників університету, які успішно займались науково-дослідною роботою, Вченою радою університету рекомендовані на подальше навчання в аспірантурі, з яких 6 були зараховані.

Кращі студенти отримують стипендії державного рівня: Стипендію Президента України – 2 студ. (Полевич К.В., Лещотна Т.О.); стипендію Кабінету Міністрів України – 1 студ. (Шевчук Г.М.); стипендію Верховної ради України – 2 студ. (Костігов К.В.; Ніколаєва М.І.).

Основні завдання на 2016 р.

1. Посилити роботу з пошуку інноваційних форм співпраці з органами виконавчої влади, промисловцями та підприємцями з метою залучення наукового потенціалу університету для вирішення регіональних галузевих потреб та отримання реальних джерел фінансування для проведення наукових досліджень.

2. Систематично проводити моніторинг інноваційної діяльності та потреб галузевої економіки для забезпечення якісного рівня впровадження наукових розробок у виробництво.

3. Активізувати партнерство із науковцями НАН України, галузових академій, наукових установ, ВНЗ України з метою спільного використання в дослідницькій роботі унікального наукового обладнання.

4. Активізувати роботу з отримання міжнародних грантів, публікування наукових результатів у виданнях іноземних держав та виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз.

5. Активізувати рекламування перспективних науково-технічних проектів та конкурентоспроможних розробок шляхом участі у виставкових заходах, постійного оновлення електронної бази технологічних пропозицій, їх розміщення на web-сторінці університету та в міжуніверситетській мережі трансферу технологій.

6. Посилити ефективність функціонування інноваційних структур та наукових лабораторій університету.

7. Поширювати практику зі створення вітчизняних та зарубіжних міжвузівських науково-дослідних колективів для активного залучення науково-педагогічних працівників до виконання спільних досліджень та виконання комплексних наукових проектів з метою отримання конкурентоспроможних наукових результатів.

8. Забезпечити проведення на базі університету 2-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Обладнання переробних і харчових виробництв», конкурсу дипломних проектів бакалаврів і спеціалістів та магістерських робіт, II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук.

9. Підвищити результативність науково-дослідної роботи студентів шляхом більш активного залучення їх до виконання держбюджетних та госпдоговірних робіт з оплатою праці.

3. ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів здійснюється через аспірантуру, докторантуру, пошукацтво і шляхом направлення викладачів до цільової аспірантури і докторантури інших вузів.

Основна частина науково-педагогічних кадрів готується через власну аспірантуру (за 8 спеціальностями) і докторантуру (за 4 спеціальностями). В аспірантурі університету здійснювалось навчання 76 аспірантів, в тому числі 33 осіб з відривом від виробництва та 43 осіб без відриву від виробництва, 20 здобувачів. В докторантурі здійснювалась підготовка 5 докторантів (Горальчук А.Б., Тарасова Т.О., Янчев А.В., Погребняк А.В., Бочуля Т.В.).

До аспірантури у 2015 році було зараховано 14 осіб, з яких одна особа за контрактом, у тому числі 7 з відривом від виробництва та 7 без відриву від виробництва. Результати прийому в розрізі спеціальностей є такі:

- 05.18.01 «Технологія хлібопекарських продуктів, кондитерських виробів та харчових концентратів»: 1 особа з відривом від виробництва, 1 особа без відриву від виробництва;
- 05.18.12 «Процеси та обладнання харчових, мікробіологічних та фармацевтичних виробництв»: 1 особа без відриву від виробництва;
- 05.18.13 «Технологія консервованих і охолоджених харчових продуктів»: 1 особа з відривом від виробництва, 1 особа без відриву від виробництва;
- 05.18.15 «Товарознавство харчових продуктів»: 2 особи з відривом від виробництва (1 за контрактом), 1 особа без відриву від виробництва;
- 05.18.16 «Технологія харчової продукції»: 2 особи з відривом від виробництва, 1 особа без відриву від виробництва;
- 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності): 1 особа з відривом від виробництва, 1 особа без відриву від виробництва;
- 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» (за видами економічної діяльності): 1 особа без відриву від виробництва.

З числа осіб, що були зараховані до аспірантури у 2015 році стаж практичної та викладацької роботи мають 8 осіб, що складає 57% від кількості зарахованих здобувачів, випускників поточного року – 5 осіб (36%), випускників ХДУХТ – 10 осіб (71%), магістрів – 7 осіб (50%), мають публікації – 5 осіб (36%), складені кандидатські іспити – 1 особа (7%).

До докторантури були зараховані 4 особи, з них 1 особа на контрактній основі. Серед зарахованих докторантів: Жегус О.В. (спеціальність 08.00.04), Золотухіна І.В. (спеціальність 05.18.12), Крамаренко Д.П. (спеціальність 05.18.16), Ленерт С.О. (спеціальність 05.18.16).

У 2015 р. закінчили аспірантуру 17 осіб (за державним замовленням), у тому числі 8 з відривом від виробництва та 9 без відриву від виробництва.

За результатами атестації випускників аспірантури визначено стан виконання робіт, який є таким:

- 5 аспірантів – на 100%, серед них аспірантка Лобачова Н.Л. достроково захистила дисертацію (спеціальність 05.18.01), 2 аспіранта пройшли попередній захист Соболев В.Л. (спеціальність 08.00.04), Желева Т.С. (спеціальність 05.18.16);

- 9 аспірантів – на 90-95%;

- 3 аспіранти – від 60 до 80%.

Закінчили докторантуру 2 докторанти: Янчев А.В., який в установленний термін захистив докторську дисертацію за спеціальністю 08.00.09, та Горальчук А.Б., який на цей час завершив докторські дослідження і готує роботу до попереднього захисту. З числа докторантів, що на цей час навчаються в докторантурі, попередній захист достроково пройшла Бочуля Т.В. (спеціальність 08.00.09).

З метою підвищення якості попередньої експертизи дисертаційних робіт організовано постійно діючі наукові семінари з напрямів технічних і економічних наук, до роботи яких залучено близько 100 провідних науковців університету. Разом було проведено 16 засідань (7 з напрямів технічних наук та 9 з напрямів економічних наук), на яких розглянуто 29 дисертаційних робіт (1 докторська і 6 кандидатських дисертацій з напрямів технічних наук; 3 докторські і 19 кандидатських дисертацій з напрямів економічних наук).

Протягом 2015 року в університеті працювали 3 спеціалізовані вчені ради із захисту дисертаційних робіт: Д 64.088.01 – на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата технічних наук за 3 науковими спеціальностями; Д 64.088.02 – на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата економічних наук за 2 науковими спеціальностями; К 64.088.03 – на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за 2 науковими спеціальностями.

Разом в спеціалізованих вчених радах захищено 15 дисертацій і додатково прийнято до захисту 11 дисертацій.

Спеціалізованою вченою радою Д 64.088.01 проведено захист 6 кандидатських (за спеціальністю 05.18.12 – 2 од., 05.18.15 – 1 од., 05.18.16 – 3 од.)

дисертацій, прийнято до захисту 1 докторську дисертацію (за спеціальністю 05.18.16).

Спеціалізованою вченою радою Д 64.088.02 проведено захист 8 кандидатських (за спеціальністю 08.00.04 – 7 од., 08.00.09 – 1 од.) дисертацій, а також колективне рецензування 1 дисертації (за спеціальністю 08.00.04); прийнято до захисту 2 докторські (за спеціальністю 08.00.09) та 8 кандидатських (у тому числі за спеціальністю 08.00.04 – 7 од., 08.00.09 – 1 од.) дисертацій.

Спеціалізованою вченою радою К 64.088.03 проведено захист 1 кандидатської дисертації за спеціальністю 05.18.01 та прийнято до захисту 1 кандидатську дисертацію (спеціальність 05.18.13).

Під час організації захисту дисертацій в спеціалізованих вчених радах ХДУХТ платними послугами скористались 11 осіб (в спеціалізованій вченій раді Д 64.088.01 – 3 особи, Д 64.088.02 – 7 осіб, К 64.088.03 – 1 особа), що дозволило університету отримати 77 тис. грн.

Основні завдання на 2016 р.

1. Розробити освітньо-наукові програми та навчальні плани для підготовки докторів філософії через аспірантуру ХДУХТ за відповідними спеціальностями.
2. Посилити контроль та персональну відповідальність за виконанням індивідуальних планів аспірантів і докторантів, дотриманням термінів виконання та захистів дисертаційних робіт, ефективності діяльності аспірантури та докторантури.
3. Більш активно залучати аспірантів до навчального процесу з метою вдосконалення педагогічної практики та керівництва студентськими науковими роботами.
4. Активізувати роботу аспірантів і докторантів щодо збільшення кількості публікацій у виданнях іноземних держав та виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз.
5. Підвищити результативність впровадження наукових розробок у виробництво та навчальний процес шляхом активного залучення аспірантів та докторантів до виконання держбюджетних і госпдоговірних робіт, підготовки технологічних пропозицій, участі в науково-технічних програмах, наукових конференціях і семінарах.
6. Сприяти аспірантам та докторантам технічного спрямування щодо отримання патентів на винаходи та продажу ліцензій на право користування об'єктами інтелектуальної власності й отримання реальних джерел фінансування для проведення наукових досліджень.

7. Проаналізувати стан виконання дисертацій випускників аспірантури та докторантури минулих років та забезпечити їх захист.
8. Проводити роз'яснювальну роботу та здійснювати заходи щодо упередження академічного плагіату наукових результатів аспірантів та докторантів.
9. Забезпечити формування якісного контингенту претендентів до вступу в аспірантуру в 2016 році шляхом відбору кандидатур з числа магістрів, які виявили здібності до наукових досліджень, а також випускників з практичним досвідом роботи.
10. Активізувати роботу із залучення до навчання в аспірантурі та докторантурі іноземних громадян, а також громадян України на умовах контракту.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку країни виховання визнається пріоритетним аспектом освітнього процесу. Ніхто не стає хорошим фахівцем випадково. Якісна освіта і безперервне виховання дозволяє нашому вузу випускати надійних і кваліфікованих працівників.

За звітний період на основі аналізу поточної ситуації і вимог до освіти в сучасних умовах сформовано стратегічну інтеграційну систему виховання студентів, що відповідає актуальним реаліям і яка включає об'єднані дії ректора, проректорів, деканів, заступників деканів з виховної роботи, викладачів кафедр, кураторів академічних груп, центра художньо-естетичного виховання студентської молоді ПС «Сучасник», органів студентського самоврядування, а також створено умови для всебічного саморозвитку і самореалізації студентів.

Сучасне виховання в нашому університеті, побудовано з опорою на досягнення системи колективного виховання, заснованої на співпраці і партнерстві.

Основні принципи виховної роботи, якими ми керуємося, включають цілий комплекс важливих стратегічних положень, а саме:

- **гуманність освіти і гуманізм до суб'єктів виховання.** Мають на увазі самореалізацію, саморозвиток, творчість, гармонію інтелектуальної і фізичної діяльності; диференційований підхід до розвитку індивідуальних якостей;
- **демократизм**, що припускає реалізацію системи виховання, заснованої на взаємодії, співпраці викладачів і студентів;
- **безперервність діяльності;** Оскільки виховання – це процес цілеспрямованого формування бажаних якостей особи, то і виховна робота повинна органічно супроводжувати студента як в навчальний так і позанавчальний час.
- **пошана до загальнолюдських вітчизняних цінностей**, прав і свобод громадян, коректності, толерантності, дотримання етичних норм;
- **спадкоємності поколінь, збереження**, розповсюдження і розвитку національної культури, виховання шанобливого відношення, любові до України, рідної природи, відчуття причетності і відповідальності за справи в рідному університеті.

Згідно з концепцією виховної роботи, комплексного плану організаційно-виховної роботи у ХДУХТ за звітний період проведено багато заходів з метою формування сумлінного ставлення до навчання, сприяння розвитку наукової творчості, організації змістовного культурного дозвілля молоді, покращення спортивно-оздоровчого процесу, попередження антигромадських дій у

студентському середовищі, покращання організації студентського самоврядування. Робота здійснювалась за такими напрямками:

- національно-патріотичне виховання;
- інтелектуально-духовне виховання;
- громадсько-правове виховання;
- морально-етичне виховання;
- художньо-естетичне виховання;
- екологічне виховання;
- трудове виховання;
- фізичне виховання та утвердження здорового способу життя.
- волонтерський рух в університеті.

4.1. Національно-патріотичне виховання

Важливішими завданнями національно-патріотичного виховання студентів є:

- формування національної свідомості і відповідальності за долю України;
- виховання любові до рідної землі, її історії, відновлення і збереження історичної пам'яті;
- культивування кращих рис української ментальності (працелюбності, індивідуальної свободи, глибокого зв'язку з природою та ін.);
- виховання бережливого ставлення до національного багатства країни, мови, культури, традицій, національної символіки країни (герб, прапор, гімн);
- виховання (формування) особи, яка любить свою країну і пишається її успіхами;
- популяризація державної символіки, формування у студентів поваги і любові до символів Вітчизни, знання історії Гербу, Прапора і Гімну;
- пропаганда історії та досягнення вузу, знайомство з традиціями і символікою вузу.

Важливою складовою національно-патріотичного виховання студентів є діяльність музею університету, який створено з метою збереження історико-культурної спадщини університету, узагальнення історичних матеріалів про розвиток та досягнення університету. Головними завданнями роботи музею є залучення студентської молоді та професорсько-викладацького складу до наукової, пошукової та краєзнавчої роботи, формування у молоді пошани до пам'яток історії нашого університету, розширення освітнього кругозору студентів та розвитку їх національної свідомості та культури. Викладачами та студентами університету систематично здійснюється поповнення експозиції та проводиться дослідницька робота з метою розширення колекції та забезпечення належного зберігання експонатів. Музей університету працює з 1997 р.

В напрямку національно-патріотичного виховання щорічно в Харківському державному університеті харчування та торгівлі відзначається День пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. – проводяться тематичні бесіди і лекції на тему «Голодомор 1932-1933 рр. – Атлантида смерті України», «Голодомор на Харківщині», демонстрації документальних і художніх фільмів, відвідування Харківського історичного музею, меморіалів жертв Голодомору; студенти, викладачі та співробітники університету беруть участь в акції «Запали свічку».

Щорічно до святкування річниці Перемоги у Другій Світовій війні в університеті проводяться оглядові лекції «Тих днів у пам'яті не стерти і сьогодні», «Діти війни», засідання історико-культурологічного гуртка «Фронтовики моєї родини», екскурсії по харківській області «Шляхами бойової слави», відвідування Харківського історичного музею, Меморіального комплексу – музей жертвам нацизму (Голокосту) у Дробиському Яру, Меморіалу Слави в лісопарку, меморіального комплексу селища Соколове, Таранівка покладання квітів, «День пам'яті та надії» історична вікторина до 70 річниці дня Перемоги, акція «Щоденник пам'яті» (розповіді студентів про членів своєї родини, які приймали участь у Другій Світовій війні 1941-1945 рр.) до 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Другій Світовій війні 1941-1945 років, літературно-музична композиція «Герої – різні. Втрати – спільні» до дня пам'яті та примирення, дня перемоги, круглий стіл «Історична пам'ять і сучасний світ», засідання політклубу «Думка» на тему: «Люди, будьте бдительны! Я люблю Вас!» Юліус Фучік «Репортаж с петлей на шее», стендова тематична виставка присвячена антифашистському руху та в'язням фашистських концтаборів, конкурс малюнків, плакатів, пісень та віршів на теми: «Ми проти війни», «Вони теж були дітьми...», віртуально-музична композиція за темою: «Пісня, що допомагала воювати», тематичні книжкові виставки «Дорогами визволення України», «Харків у роки війни», буктрейлер «Забуттю не підлягає», «круглий стіл» та презентація рукопису книги доцента кафедри суспільних та гуманітарних наук Шудрика І.О. «Фронтовики та їхні діти», виставка експозиція «Ніхто не забутий, ніщо не забуто», спортивне свято присвячене 70 - ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Другій Світовій війні 1941-1945 років, виставка малюнків «Від миру в сім'ї до миру в Україні» під патронатом Департаменту сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради.

11 листопада відбулась зустріч з ветеранами Другої Світової Війни. 19 листопада провели екскурсію місцями бойової слави.

Національно-патріотичне виховання спрямоване на формування поваги до культури та історії рідного народу, утвердження у свідомості молоді національної, культурної єдності.

До дня Незалежності України було проведено тематичні бесіди і виховні години на теми «Україна є, Україна буде!», «Україна: шляхом незалежності і європейської інтеграції», круглий стіл «Моїй Україні – велика осанна!», відвідування тематичних фото-виставок та архівних документів, присвячених історії українського державотворення, становленню та утвердженню державних символів України. До Дня захисника України був проведений флеш-моб.

Утвердженню національної самосвідомості, формуванню шанобливого ставлення до української мови та культури сприяє проведення заходів до Дня української писемності та мови, Міжнародного дня рідної мови, вшанування видатних українців та українського козацтва. В звітному році проведено літературні читання на тему: «Солов'їна, барвінкова, українська рідна мова», літературно-музичну композицію «Мова моя калинова» (до Дня української писемності), літературно-музичний вечір з нагоди 205-річчя М.В. Гоголя, виховна година «16 листопада – міжнародний день толерантності».

Національно-патріотичне виховання – це досягнення високої культури міжнаціональних відносин, формування в молоді розвиненої духовної і моральної культури.

В минулому році проведено безліч заходів із метою висвітлення процесів євроінтеграції України: тематична виховна година «Місце України в Європі». (до Дня Європи), мультимедійна виставка «Європейське культурне надбання»; спільно із студентським самоврядуванням проведення круглого столу «Молодіжний європейський парламент – обмін ідеями та думками», демонстрація кінофільмів на інформаційно-пізнавальну тематику «Європейський союз і Україна», круглий стіл «Слов'янська писемність у контексті європейської культури». засідання політичних клубів «Думка» та «Дебати» з питань євроінтеграційних процесів та участі у них України, проведення дискусійного майданчика «Що я знаю про Європу».

В нашому університеті ми відродили гарну традицію вшанування видатних випускників. 4 листопада в науковій бібліотеці ХДУХТ відбувся вечір пам'яті Галини Шевельової (1952-1991 рр.) співачки, випускниці нашого університету, а 17 листопада було проведено меморіальну конференцію присвячену її пам'яті. Науковою бібліотекою разом зі студентами була підготовлена виставка-експозиція та літературно-музична композиція. Підготовка та проведення

меморіальної конференції проходила під особистим керівництвом ректора, професора Черевка О.І.

4.2. Інтелектуально-духовне виховання

- засвоєння системи знань, яка містить духовні надбання минулих поколінь;
- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення;
- виховання потреби самостійно здобувати знання і готовності до застосування знань, умінь у практичній діяльності;
- виховання здатності усвідомлювати та відстоювати особисту позицію;
- формування особистісного світогляду – узагальненого розуміння всього в цілому.

Початок студентського життя кожного першокурсника визначає посвячення в студенти, що кожного року урочисто проводиться в університеті, а також та участь в загальноміському урочистому святі «Посвята в студенти», яке відбувається на площі Свободи. Щорічно в ПС "Сучасник" відбувається День знань для студентів 1 курсу, де проходить знайомство зі студентським парламентом, режисером ПС «Сучасник» та керівниками гуртків. Проводяться лекції-екскурсії до музею ХДУХТ зі студентами 1 курсу, огляд документального фільму «ВНЗ очима студента».

Важливою ланкою у житті першокурсників є адаптаційний період, коли вони знайомляться зі структурою університету, викладачами, організацією навчання та відпочинку. Починає зароджуватися справжня дружба, установлюються традиції студентської групи, з'являються лідери, визначаються таланти. Одним з найважливіших моментів згуртування студентів і сприяння розвитку творчої індивідуальності є залучення хлопців і дівчат у різноманітні університетські заходи.

Традиційно у нашому університеті проводиться фестиваль талантів першокурсників «Дебют», на якому свою невичерпну творчість показують студенти усіх факультетів. В цьому році за ініціативи студентського самоврядування було організовано вечірку-знайомство «Ми любимо ХДУХТ».

Вперше в університеті відбулися урочисті збори та святковий концерт до Дня працівників освіти в ПС «Сучасник». Також в ПС «Сучасник» проходила виставка «Натхнення», присвячена дню художника.

Наш університет дає змогу розкривати свої здібності та вміння для подальшого удосконалення кожного, як особистості. Дає можливість втілювати свої замисли в життя. Кожен студент, це індивідуальність з неповторною формою

думки та сприйняттям навколишнього світу. Для закріплення його поглядів необхідна естетично-виховна робота.

Дізнатися більше про університет, відчутти себе важливою частиною цієї складної системи дають можливість майбутнім і дійсним студентам ХДУХТ «Дні відкритих дверей», «Дні факультетів», «Дні кафедр», проведення профорієнтаційної роботи серед учнівської молоді м. Харкова та області, які традиційно відбуваються в університеті. Був проведений «День технолога», організований НН ІХТБ, під час якого були нагороджені відмінники та активісти факультету, також в холі університету було зроблено виставку-експозицію виробів які приготували студенти факультету. Для першокурсників ФОТС згідно традиції був проведений день кафедри обладнання харчової і готельної індустрії ім. М.І. Беляєва. В перше в цьому році було проведено день економічного факультету та організовано урочистий концерт спільно зі студентами та викладачами факультету. Ніч науки. Проводився Всеукраїнський день бібліотек – це свято кожної людини.

Щорічно проводиться інтелектуально-командна міжфакультетська гра Брейн-ринг.

Студентське самоврядування організувало виставку стін-газет «Широка масляниця». У звітному році університет прийняв участь в міському проекті «Науковий пікнік».

В нашому університеті діє клуб інтернаціональної дружби, що забезпечує розвиток і зміцнення дружніх відносин між учнями з різних країн, виховання молодих людей у дусі інтернаціоналізму, прояви миролюбності і толерантності, підвищення їхнього інтересу до історії, міжкультурного спілкування, створення умов для реалізації їх творчості в різних сферах діяльності. Зустрічі нашого клубу є щорічною традицією, яку ми плануємо продовжувати і на далі.

Необхідним ключовим фактором для подолання ксенобізму є започаткування низки виховних заходів та міцної надійної дружби між людьми з різним кольором шкіри.

Наш університет є взірцем миролюбності, толерантності та відкритості.

4.3. Громадянсько-правове виховання

- прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина;
- виховання поваги до Конституції, законів України, державних символів;
- виховання громадянського обов'язку перед країною, суспільством;
- формування політичної культури;

У межах громадсько-правового виховання в Харківському державному університеті харчування та торгівлі систематично проводяться такі заходи: бесіди у клубі за інтересом «Школа правового виховання», бесіди з питань формувань правової культури студентів, поваги до Конституції України, законодавства; політологічні вікторини, засідання політклубу «Думка», виховні години, присвячені роз'ясненню кримінальної та цивільної відповідальності за правопорушення; тематичні бесіди, присвячені Всесвітньому дню прав людини, участь у круглому столі «Я – лідер», заняттях Школи лідерів, зустрічі студентів з представниками МВС, СБУ та адміністрації міста, проведення кураторських годин, бесід з питань формувань правової культури студентів, поваги до Конституції України, законодавства, зустріч студентів у гуртожитку №1 та №2 з робітниками правоохоронних органів, круглі столи, тематичні виставки книг до Всеукраїнського тижня права, історична вікторина «Права людини в історії людства», ознайомлення з розпорядженнями адміністрації ХДУХТ.

В університеті продовжує свою діяльність центр соціологічних досліджень ХДУХТ, який провів ряд пілотних досліджень, показових для оцінки життєдіяльності вузу і вироблення програми і плану подальших досліджень. Відбувається моніторинг в сфері соціального життя студента, досліджується актуальність і задоволеність вибраної професії кожного студента.

Протягом звітного періоду здійснювалося формування політичної культури студентів шляхом проведення заходів присвячених проблемам розбудови української державності: круглий стіл «Захист інформаційного суверенітету України та інформаційна безпека молоді», лекції «Кримінальна відповідальність за новим кримінальним Кодексом України та невідворотність покарання за здійснення злочину», книжкова виставка в науковій бібліотеці ХДУХТ «Закон і ми!».

4.4. Морально-етичне виховання

- формування почуття власної гідності, честі, свободи, рівності, працелюбності, самодисципліни;
- формування моральної культури особистості, засвоєння оральних норм, принципів, категорій, ідеалів суспільства на рівні власних переконань;
- виховання високих моральних якостей студентів, толерантної свідомості і шанобливого відношення до різних національностей і рас, до людей з обмеженими можливостями і різного соціального походження, свідома участь студентів в суспільно-значущих заходах;

- залучення студентської молоді до участі у добродійних акціях і розвитку волонтерського руху.

В університеті діє інститут кураторства, який очолює проректор з виховної роботи, професор Єсінова Н.І. Засідання семінару проводяться раз на місяць, для розгляду актуальних питань з навчальної та гуманітарно-виховної роботи студентів.

Як позитивний результат морально-етичної роботи слід відзначити активну участь студентів у підтримці діяльності добродійних організацій і добродійних акцій. Студенти приймають участь в організації допомоги сиротам, малозабезпеченим сім'ям, людям похилого віку, постраждалим в зоні АТО. Щоб надати максимальну допомогу в нашому університеті з'явилась своя волонтерська організація «Щедре серце», яка об'єднала в себе всі напрямки благодійності.

Протягом 2014-2015 н.р. двічі було перераховано благодійні внески до Українського товариства охорони пам'яток історії та культури на загальну суму 3 000 грн.

Доброзичливість, співчуття до чужого горя, толерантне відношення до благодійних акцій притаманне нашим студентам та викладачам.

Щорічно викладачі, співробітники та студенти приймають активну участь у благодійних акціях: «День донора», благодійні акції до Міжнародного дня громадян похилого віку та вшанування ветеранів праці ХДУХТ, літературно-музичній композиції «З усіх два слова – «Мати» і «Вітчизна» – існують зв'язки тільки в однині» (до Міжнародного дня матері), «Подаруй книгу» для шкільних бібліотек Донецької та Луганської областей в кількості ста дев'яноста чотирьох примірників.

Згідно розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 2002 р. № 525 «Про організацію шефської допомоги вищих навчальних закладів Харківського вузівського центру районам області та містам обласного значення» ми являємося шефами КЗ «Сахновщинського навчально-реабілітаційного центру». До Дня Св. Миколая, Нового Року та Різдва Христового в університеті проводилася благодійна акція «Щедре серце» зі збору коштів на придбання дітям товарів необхідних для навчально-виховного процесу та для роботи психолога в Сахновщинському навчально-реабілітаційному центрі. Крім цього, представниками ректорату та студентського самоврядування університету було передано велику кількість речей, новорічних подарунків, книг, канцелярських товарів, фруктів та солодощів, а також щирі привітання з Новорічними святами. Всього на благодійні внески та грошову допомогу придбано подарунків на загальну суму 13 200 гривень.

До Великодня у квітні 2015 року керівництво та студенти університету передали КЗ «Сахновщинському навчально-реабілітаційному центру» дві цифрові фотокамери, комплект логопедичних масажних зондів (із 8 та 12 штук), великодні кулічі та чималу кількість подарунків та речей, солодоців «Кіндер – сюрприз» та фруктів. Всього на благодійні внески та грошову допомогу придбано подарунків на суму 8 100 гривень.

Кафедра технології харчування подарувала КЗ «Сахновщинському навчально-реабілітаційному центру» посуд для користування в кількості понад 100 одиниць.

В минулому навчальному році Всеукраїнський благодійний фонд «Від серця до серця» провів благодійну акцію «Врятуй життя дитини!» метою якої є придбання медичного обладнання для дитячої реанімації в обласні дитячі лікарні України. Наш університет не став винятком і за традицією робив свій добродійний внесок. Спільними силами викладачів та студентів було зібрано шістсот п'ятдесят гривень.

Прийняли участь в благодійній акції «Здай кров заради життя».

У зв'язку зі складною ситуацією, яка слалася сьогодні в нашій країні, керівництвом університету було запропоновано підтримати благодійну акцію для надання допомоги Харківському військовому шпиталю для поранених в зоні АТО, що спрямована на придбання необхідних речей, медичного обладнання, інструментів та медикаментів. Дану ініціативу активно підтримали всі структурні підрозділи університету, а також студенти. Спільними зусиллями зібрали 1000 грн, які були передані до військового шпиталю на термінову операцію по встановленню імплантату. Також були передані речі, засоби особистої гігієни, канцелярські прилади та папір, продукти харчування.

Великодушність та щедрість нашої університетської родини не має меж, про що свідчать результати проведених протягом року благодійних заходів. Велике дякую за вашу небайдужість.

4.5. Художньо-естетичне виховання

- формування у молоді естетичних поглядів, смаків, які ґрунтуються на народній естетиці та кращих надбаннях цивілізації;
- вироблення умінь примножувати культурно-мистецьке надбання народу, відчувати і відтворювати прекрасне у повсякденному житті;
- розвиток естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей та творчої діяльності;
- розвиток талантів та надання допомоги (підтримки) у пошуку своєї творчої індивідуальності.

В межах художньо-естетичного виховання було організовано і проведено літературні вечори, зустрічі студентів у клубі за інтересом «Імідж-студія», фестиваль талантів першокурсників «Дебют», фотоконкурс «Як відпочивають студенти» до дня студента, переможниця конкурсу «Міс ХДУХТ – 2013» Чаплигіна Софія прийняла участь в конкурсі «Міс Харків– 2014», де зайняла призове I місце. «Міс ХДУХТ», новорічний бал «В стилі 90-х», спільно з курсантами Харківського університету повітряних сил ім. І. Кожедуба, акція «Стіна кохання» спільно з ВМГО «Студентська республіка» до Дня закоханих, свято студентів 3 курсу «Екватор», свято присвячене Міжнародному жіночому дню 8 березня, «Містер ХДУХТ», конкурс «Студентська весна», де ми стали дипломантами в трьох номінаціях, конкурс на кращу стін – газету присвячену «Дню гумору», «Урочисте вручення дипломів магістрів та спеціалістів випускникам ХДУХТ-2015».

Протягом року студенти неодноразово відвідували Харківський державний академічний російський драматичний театр ім. О.С. Пушкіна, Харківський державний академічний драматичний театр ім. Т.Г. Шевченка, Харківський академічний театр опери та балету ім. М.В. Лисенко, Харківську обласну філармонію, будинок органної та камерної музики, Харківський планетарій, Харківський історичний музей.

Інформаційне забезпечення усієї виховної роботи здійснюється через інформаційні стенди навчального корпусу, деканати, органи студентського самоврядування університету, газету «Вісник», стендові газети до різноманітних свят, офіційний сайт ХДУХТ і групу студентського самоврядування в соціальній мережі «Вконтакті» під назвою «Активний ХДУХТ».

Велику увагу художньо-естетичному вихованню студентської молоді приділяють працівники бібліотеки. За звітний період організовано чимало книжкових виставок, лекцій, бесід, доповідей, що формують у молоді естетичні погляди, смак.

В ПС «Сучасник» відбулася між факультетська гра КВК, що стала вже доброю традицією нашого університету. Всі команди творчо, блискуче і з гумором підійшли до підготовки гри. КВК «Кубок сміху – 2015».

Збірна команда КВК нашого університету «Придорожнє кафе» протягом навчального року прийняла участь в міських іграх: «Кубок сміху», «Кубок дружби», «Кубок кохання» та «Кубок кубків», в останній із ігор виборола свій перший трофей «Кубок президента ліги».

Культурно-дозвільна діяльність університету має свою специфіку й характеризується функціональною розмаїтістю, просвітньою спрямованістю, суспільним характером дозвільних занять, колективним включенням до культурних процесів, морально-етичною спрямованістю.

На сьогодні в університеті працює 8 гуртків і колективів художньої самодіяльності (театральний, вокальний, 3 танцювальних, драматичний, КВК, СТЕМ).

4.6. Трудове виховання

- формування працелюбної особистості, яка свідомо і творчо ставиться до праці;
- розвиток уміння самотійно та ефективно працювати;
- формування почуття господаря та господарської відповідальності;
- формування готовності до праці в умовах ринкової економіки.

На початку навчального року було проведено збори «Відкрита розмова з ректором» в ПС «Сучасник» щодо збереження порядку та майна гуртожитків і університету. Присутніми були ректор, проректор з виховної роботи, проректор з адміністративно-господарчої частини, заступники деканатів з виховної роботи, завідувачі гуртожитків, представники студентської ради гуртожитків і студентського парламенту, куратори груп та студенти. Обговорювались питання з приводу неналежної поведінки студентів та недбалого відношення до майна університету та гуртожитків.

Студенти університету систематично приймають активну участь у конкурсах «Зробимо гуртожиток чистим», «Гуртожиток наш дім», на кращу кімнату у гуртожитках «Краща господиня», упорядкуванні територій університету та гуртожитку, у ярмарках вакансій, які організовують в університеті та в м. Харкові. Щороку проводяться заходи з питань підготовки та проведення виробничої практики студентів: бесіди на теми «Формування творчої, активної особистості і професійне зростання», «Діловитість, організованість, підприємливість – якості сучасного кваліфікованого фахівця»; залучення студентів до господарської діяльності, ремонту аудиторій, участі у загальноміському суботнику; конференції по результатам літньої практики по факультетам.

4.7. Екологічне виховання

- виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство;
- оволодіння знаннями та практичними вміннями раціонального природо-користування;

- формування основ глобального екологічного мислення та екологічної культури;
- виховання готовності до активної екологічної та природоохоронної діяльності.

Формуванню екологічної культури особистості – реалізації основної мети екологічного виховання – сприяло проведенню тематичних бесід із метою пропаганди діяльності Уряду в галузі охорони життя, праці та навколишнього середовища; виховних годин, присвячених трагедії на ЧАЕС; тематичних бесід та круглих столів, присвячених екологічній ситуації в Україні, регіоні, м. Харкові; участь у навчаннях з цивільної оборони; виставках студентів з актуальних проблем екологічного майбутнього нашої країни.

В цьому році наш університет приєднався до Міжнародної компанії «Година Землі – 2015», що проводиться щорічно Всесвітнім фондом природи, проведено ознайомлення студентів з Положенням «Про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в ХДУХТ», проведено тематичні бесіди та круглі столи, присвячені екологічній ситуації в Україні, регіоні, м. Харкові, також були проведені кураторські години, присвячені Дню Чорнобильської трагедії.

Студенти ХДУХТ традиційно прийняли участь у Всеукраїнській акції «Зробимо Україну чистою!», що має на меті докорінно змінити ставлення українців до життєвого простору і привити звичку не засмічувати довкілля, а лише дбати про нього.

4.8. Фізичне виховання та утвердження здорового способу життя.

Важливе місце у формуванні сучасного фахівця займає фізичне виховання та утвердження здорового способу життя, оскільки для успішної діяльності молодій людині потрібні не тільки професійні знання, а й навички, уміння щодо формування, збереження та утримання на необхідному рівні здоров'я.

Постійно здійснювалася робота з профілактики наркоманії, алкоголізму, ВІЛ/СНІДу; щороку проводяться лекції-тренінги на теми «За здоровий спосіб життя та профілактика захворювань», «Сучасна контрацепція», «Мифы о сексуальной жизни молодежи», «ВІЛ/СНІД – в Україні, це стосується кожного» та університетський тиждень «За здоровий спосіб життя!».

Фахівці Харківського національного університету внутрішніх справ у 2014 році провели зі студентами ХДУХТ анонімне соціологічне опитування на тему «Молодь та наркотики 2014».

В ПС «Сучасник» для студентів 1-го курсу лікарями 20 студентської лікарні була проведена лекція на тему «За здоровий образ життя та профілактика захворювань»

У вересні 2014 - 2015 н.р. кафедра фізичного виховання та спорту організувала та провела Першість університету з футболу, призові місця розподілились таким чином:

I місце - Факультет обладнання та технічного сервісу

II місце - Обліково-фінансовий факультет

III місце - Економічний факультет

У травні 2014 - 2015 н.р. кафедра фізичного виховання та спорту організувала та провела Першість університету з настільного тенісу, призові місця розподілились таким чином:

I місце – Бердник Станіслав (навчально-науковий інститут харчових технологій та бізнесу)

II місце – Вакулін Артем (навчально-науковий інститут харчових технологій та бізнесу)

III місце – Накорнєєв Роман (обліково-фінансовий факультет)

У грудні 2014 - 15 н.р. кафедра фізичного виховання та спорту організувала виступ збірної команди ХДУХТ у обласних змаганнях «Біг патрулів». Також, при підтримці студентського самоврядування університету організовано тиждень заходів, спрямованих на запобігання зараженню ВІЛ-інфекції «Зупинимо СНІД серед студентської молоді!»

У лютому 2014 - 15 н.р. кафедра фізичного виховання та спорту організувала виступ збірної команди ХДУХТ у міжвузівських змаганнях з військово-прикладних видів спорту, присвячених Дню захисника Вітчизни.

Футбольна збірна команда нашого університету успішно стартувала одночасно у двох турнірах: чемпіонаті м. Харкова з футболу серед вищих навчальних закладів та в студентській лізі «Металіст». До речі, лише сім команд міста Харкова одночасно захищають честь своїх університетів в двох турнірах у вищих лігах. Серед цих вузів і наш університет.

В цьому сезоні на старт вийшла зовсім оновлена команда. На рахунку команди університету перемоги над досвідченими командами університетів міста Харкова: ХНПУ ім. Г.С.Сковороди 4:3, Зооветакадемії 2:0, НТУ «ХП» 2:0, академії фізичної культури 5:4, результативні нічії з Автодорожним університетом 1:1, інститут фізичної культури 2:2. Захищаючи честь нашого університету в Студентській лізі «Металіст» в боротьбі за 3 місце футбольна команда ХДУХТ зіграла з командою Харківської академії фізичної культури з

рахунком 0:3, чим виборола четверте місце. На жаль є і поразки. Але це проблеми росту молоді перспективної команди і потрібен час, щоб подолати об'єктивні труднощі та посісти гідне місце в еліті харківського студентського футболу.

11 квітня 2014-15 н.р. з метою популяризації здорового способу життя кафедрою був організований виступ збірної команди легкоатлетів ХДУХТ у першому Міжнародному харківському марафоні.

13 травня 2015 року кафедра фізичного виховання та спорту організувала і провела разом зі студентським самоврядуванням Спортивне свято університету, присвячене 70 - ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років.

07.09.2015-11.09.2015- пройшов олімпійський тиждень.

Студенти-спортсмени ХДУХТ своїми спортивними перемогами і досягненнями прославляють нашу країну на міжнародних спортивних аренах, створюють імідж нашому університету, пропагують здоровий спосіб життя:

-Єршов Кирило, студент групи Б-14 виборов III місце на Чемпіонаті Світу з кікбоксінгу, який проходив з 6 по 14 вересня 2014 року в Італії, м. Рюміні.

-Студентка групи ГРС-33 Козенко Анастасія підтвердила звання майстра спорту України з художньої гімнастики на чемпіонаті України, який проходив у серпні 2014 року (м. Ужгород) і є чемпіонкою Харківської області з художньої гімнастики.

-Вдало виступала на Універсіаді України (м. Київ) кандидат у майстри спорту України з плавання в моно ластах студентка групи МВ-22 Циферова Наталя, яка посіла III призове місце.

-Студенти товарознавчого факультету брати Атрошенко Сергій і Володимир вибороли II місце на чемпіонаті Європи з тхеквондо у м. Дніпропетровську.

4.9. Волонтерський рух в університеті

В цьому році офіційно зареєстровано Волонтерський центр «Щедре серце» в Офіційному реєстрі волонтерських організацій м.Харкова та Харківської області.

Мета волонтерського центру – полягає у створенні умов залучення студентів до Всесвітнього добровольчого руху, а також активізації та розвитку волонтерського руху в університеті.

Завдання волонтерського центру:

- популяризація ідей волонтерства в університетському середовищі;
- залучення молоді до участі в добровільній безоплатній допомозі;

- створення умов для активізації участі студентів у соціально-значущих акціях і проектах центру;
- налагодження співпраці на договірній основі з соціальними і комерційними партнерами для спільної соціально-значимої діяльності;
- сприяння діяльності у сфері профілактики та охорони здоров'я громадян, а також пропаганди здорового способу життя;
- організація та проведення заходів, спрямованих на вирішення соціально значимих проблем молоді.

Основними напрямками діяльності волонтерського центру є:

- допомога підшефному КЗ «Сахновщинському навчально - реабілітаційному центру» (збір одягу, іграшок, книг та ігор для вихованців, а також купівля необхідного на зібрані кошти);

- співпраця з волонтерськими організаціями Харкова в наданні допомоги учасникам зони АТО, їх сім'ям, а також переселенцям з Донецької та Луганської областей;

- екологічні та соціальні проекти («Серце до серця», «Зробимо Україну чистою», «День донору» і т.д.);

- участь в організації та проведенні заходів, спрямованих на вирішення соціально значимих проблем молоді;

- інформування населення, в тому числі через засоби масової інформації про діяльність волонтерського центру;

- пропаганда здорового способу життя серед студентів;

- співпраця з соціальними центрами та службами з питань організації та проведення соціально-значимих заходів;

- залучення нових однодумців до участі у волонтерській діяльності.

Інформація щодо діяльності волонтерського центру ХДУХТ «Щедре серце» була представлена вашій увазі в розділі «Морально-етичне виховання».

Отже волонтерська діяльність – це спосіб підтримки, піклування, надання допомоги членам громади; взаємодії між людьми для спільного вироблення нових шляхів вирішення проблем, які виникають. Це створює можливості для навчання та розвитку впродовж життя кожної людини.

4.10. Студентське самоврядування

Згідно Болонського процесу та ст. 38 Закону України "Про вищу освіту" в університеті діють органи студентського самоврядування, метою функціонування

яких є сприяння гармонійному розвитку особистості студентів, формування у них навичок майбутніх організаторів, керівників.

Студентське самоврядування ХДУХТ:

- це потужний фактор демократизації сучасної вищої школи, що сприяє вихованню у майбутніх фахівців лідерських якостей.

- це молодь, яка прагне вирішувати свої проблемні питання самостійно, але за підтримки адміністрації.

- це студенти, які мають активну позицію в житті власного навчального закладу та в особистому житті.

- це молодь, яка здатна об'єднати навколо себе однодумців для організації спільних справ.

Діяльність органів студентського самоврядування направлена на удосконалення навчально-виховного процесу, спрямованого на якісне навчання, виховання духовності і культури студентів, зростання у студентській молоді соціальної активності та відповідальності за доручену справу. Це така діяльність, за допомогою якої максимально виявляються та реалізуються творчі здібності студентів і формуються їх кращі моральні якості.

Щодо значення студентського самоврядування як елемента навчально-виховного процесу слід виділили наступні аспекти:

- Студентське самоврядування виховує реальних лідерів українського суспільства, формує еліту нації.

- Самоврядування дозволяє студенту, як і кожному громадянину, бути почутим. Участь в органах студентського самоврядування створює можливості реалізувати себе як обдаровану і талановиту особистість, стимулює активність молодого громадянина в суспільному житті в цілому.

- Студентське самоврядування сприяє налагодженню конструктивної співпраці між студентами та адміністрацією вузу.

- Участь у роботі студентського самоврядування дозволяє також придбати організаторські вміння, привчає студента відповідально виконувати свої обов'язки і покладені на нього завдання.

За підтримки студентського самоврядування був організований мастер-клас з візажу.

Студенти університету брали участь у таких заходах, як круглий стіл «Клуб успішної молоді», зустріч-семінарі з молодіжними лідерами Дзержинського району, круглий стіл на базі ХНУМГ ім. Бекетова «Євроінтеграція – стратегічний курс України», круглий стіл «Закон, молодь, сім'я» у Харківському міському палаці одруження, зустрічі з начальником Департаменту науки й освіти ХОДА

Бабічевим А.В., вибори студентів у Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, регіональні семінари «Участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти», зустріч із прикордонниками мобільної зенітно-артилерійськї застави, під час якої були підведені перші підсумки акції «Віддай форму військовому – допоможи захистити Україну», Всеукраїнський студентський форум «Імплементация нового закону України «Про вищу освіту» : студентський погляд», тренінг «Розвиток студентського самоврядування у контексті демократичних перетворень», інформаційно-консультативні збори студентства «З питань організації працевлаштування і підтримки підприємницьких ініціатив молоді», з'їзд активної молоді під гаслом «Харків для молоді, молодь для Харкова», збір харківських молодіжних волонтерських рухів під гаслом «Приєднуйся», Найдьонова Анастасія – голова студентського парламенту була учасницею багатьох конференцій та доповідачем на навчальних радах з приводу удосконалення студентського самоврядування, як окремого діючого органу як в середині так і за межами ВНЗ.

В кінці квітня в нашому університеті відбулися вибори голови студентського самоврядування університету. За їх результатом з 1 травня новою головою студентського самоврядування стала Кладкевич Катерина, студентка третього курсу економічного факультету.

Велику роль в придбанні студентами досвіду самоорганізації і позитивних дій в соціальному оточенні грає студентський парламент і студентська рада, що обирається самими студентами (студентські ради є на кожному факультеті та в гуртожитках). Залежно від бажання, уміння, здібностей кожен студент-член парламенту університету або член ради факультету і гуртожитку вибирає собі напрям, яким керує протягом року. Серед напрямів діяльності - навчальна, інноваційна, наукова, трудова, культурно-масова, спортивна, інформаційна, редколегія та ін.

Студентське самоврядування бере участь в засіданнях вчених рад університету і факультетів, висловлює свою думку і вносить пропозиції з питань, що стосуються інтересів студентів.

Розглянута організація виховного процесу в університеті відповідає завданням гуманізації вищої освіти, національно-патріотичному вихованню студентів та формування творчої різносторонньої особистості студента як майбутнього фахівця.

Виходячи з цих завдань в університеті визначено основні напрями удосконалення виховної роботи серед студентської молоді:

- створення системи постійної інформаційної та роз'яснювальної роботи серед студентів про можливості громадської діяльності та соціального зростання в університеті, сприяння формуванню у них мотивації до активного самовизначення та вироблення соціально-професійної позиції. Активне залучення до цієї роботи професорсько-викладацького складу кафедр суспільно-гуманітарного, економічного і менеджерського профілю, представників засобів масової інформації, лідерів органів студентського самоврядування, кураторів та заступників деканів факультетів та інституту з виховної роботи;
- вдосконалення всієї системи роботи з адаптації студентів-першокурсників до вузівського життя;
- розвиток студентських клубів та об'єднань, спрямованих на професійний та особистий розвиток молоді;
- формування у випускників вузу мотивації і навичок здорового способу життя, залучення студентів у спортивні гуртки та секції;
- проведення комплексу профілактичних заходів з попередження наркоманії, тютюнопаління, споживання алкоголю, будь-яких проявів націоналізму та екстремізму в студентському середовищі;
- розвиток і вдосконалення діяльності органів студентського самоврядування університету;
- залучення до організації позанавчальної, соціально-значущої діяльності широкого кола студентів вузу, навчання студентського активу основам управлінської діяльності, формування лідерських якостей випускників університету;
- створення в вузі умов для розвитку студентських ініціатив і реалізації різних студентських проектів;
- постійний пошук ефективних форм виховної та культурно-дозвільної діяльності, вдосконалення роботи кураторів студентських академічних груп;
- розвиток корпоративної культури в університеті;
- вдосконалення дієвої системи формування здорового способу життя, профілактики залежностей та негативних явищ у студентському середовищі.
- вдосконалення нормативно-правової бази, розвиток і підтримка роботи органів студентського самоврядування та студентських ініціатив;
- створення системи профілактики правопорушень у студентському середовищі, підтримання безпечних умов життєдіяльності університету;
- систематичний моніторинг стану виховної роботи та врахування його результатів у практичній діяльності.

- вдосконалення системи морального і матеріального стимулювання студентів і викладачів - активних учасників виховної діяльності (нагородження, проведення тематичних конкурсів "Кращий куратор навчальної групи", "Кращий староста", "Студент року", встановлення надбавок, одноразових виплат та матеріальних винагород).

- вдосконалення та покращення роботи волонтерського центру «Щедре серце»

- створення електронних клубів за професіями.

5. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Метою міжнародної діяльності Університету є розширення зарубіжних контактів та перетворення їх у реальний інструмент вдосконалення якості освіти на рівні сучасних світових вимог, нарощення науково-інтелектуального потенціалу, підвищення конкурентоспроможності в процесі інтеграції України до єдиного Європейського простору вищої освіти.

Для реалізації основної мети проводиться робота у наступних напрямках:

Організація пошуку закордонних партнерів для співробітництва з університетом з усіх видів його діяльності.

Сьогодні Університет має договори про співпрацю і підтримує ділові стосунки більш ніж з 60 університетами та установами з 25 країн світу, це: Австрія, Азербайджан, Білорусь, Болгарія, Греція, Грузія, Данія, Єгипет, Італія, Іспанія, Казахстан, Китай, Молдова, Німеччина, Польща, Росія, Румунія, Словаччина, США, Туреччина, Узбекистан, Швейцарія та інші.

За 2015 рік були підписані угоди про співпрацю із наступними установами:

- Казахський економічний університет ім. Т.Рискулова, м. Алмати, Республіка Казахстан;
- Університет харчових технологій м. Пловдив, Болгарія;
- Білоруський державний аграрний технічний університет, м. Мінськ, Республіка Білорусь;
- Батумський державний університет ім. Шота Руставелі, м. Батумі, Грузія;
- Академічне товариство Михайла Балудянського, м. Кошице, Словаччина;
- Українсько-Турецький центр розвитку бізнесу, культури та туризму при Почесному консульстві Туреччини в м. Харкові.

Крім того були оновлені угоди із:

- Державним центром міжнародної освіти України в Азербайджані, м. Баку, щодо надання освітніх послуг громадянам Азербайджану;
- Швейцарською Школою Бізнесу м. Монтрє про надання так званих «афільованих» дипломів, тобто, отримав диплом бакалавра, спеціаліста або магістра, випускник нашого університету за бажанням може також отримати диплом бакалавра або магістра Швейцарської Школи Бізнесу встановленого європейського зразку.
- Технологічним Інститутом Центральної Македонії м. Серрез (Греція).

- туристичною компанією TEZ TOUR (Туреччина)
- мережею п'ятизіркових готелів AMARA World Hotels та PAPILLON Hotels Group (Туреччина) – про можливість проходження студентами університету стажування у провідних готелях Туреччини та Греції.

Забезпечення прийому закордонних делегацій та офіційних осіб, що прибувають до університету.

За звітний період ми приймали у себе 9 делегацій:

- представників Департаменту сільського господарства США які проводили відбір кандидатів для участі у програмі обміну викладачами Faculty Exchange Program;
- представників Німецької служби академічних обмінів ДААД;
- представників туристичних компаній та готелів Туреччини та Греції, які проводили конкурсний відбір кандидатів на участь у програмах стажування студентів;
- голів земляцтв іноземних студентів, та представників іноземних рекрутингових компаній, що займаються набором іноземних громадян на навчання в Україні;
- першого секретаря Посольства Туркменістану в Україні;
- керівника державного центру міжнародної освіти України в Азербайджані;
- генерального консула Федеративної Республіки Німеччина;
- ректора Академії готельного менеджменту та гастрономії м. Познань, Республіка Польща;
- професорів із університетів Молдови, Румунії, Казахстану, Німеччини, Польщі, Сполучених Штатів Америки та інших.

Усім гостям приділялось достатньо уваги, гостинності та були створені усі необхідні умови для плідної роботи.

Підготовка фахівців та наукових кадрів вищої кваліфікації для іноземних держав. Розширення спектру освітянських послуг для іноземних громадян.

Університет має ліцензію на підготовку іноземних громадян на підготовчому відділенні (до 75 громадян на рік) та до 200 іноземних громадян на рік за базовими акредитованими напрямками та спеціальностями.

У 2015 році в університеті навчалося 440 іноземних громадян: 25 на підготовчому відділенні, 413 на основних факультетах і 2 в аспірантурі. Розподіл за країнами з яких приїхали студенти наведено в таблиці 5.1. Це громадяни з 21 країни світу. З таблиці видно, що переважна більшість наших студентів-іноземців із Азербайджану та Туркменістану. У минулому навчальному році за навчання та проживання у гуртожитку іноземних студентів університет отримав майже шість з половиною мільйонів грн. Крім економічної вигоди, професійна підготовка іноземних громадян – це питання престижу як університету, так і країни в цілому.

Таблиця 5.1

РОЗПОДІЛ ЗА КРАЇНАМИ, З ЯКИХ ПРИЇХАЛИ СТУДЕНТИ ХДУХТ

№	Частина світу	Країна	Кількість студентів
1.	Азія	Азербайджан	216
2.		Туркменістан	166
3.		Китай	5
4.		Грузія	4
5.		Іран	2
6.		Казахстан	1
7.		Киргизстан	1
8.		Сирія	1
9.	Африка	Нігерія	9
10.		Єгипет	9
11.		Конго	5
12.		Лівія	4
13.		Судан	3
14.		Гвінея	2
15.		Гана	1
16.		Ємен	1
17.		Ангола	1
18.		Камерун	1
19.		Марокко	1
20.	Європа	Росія	5
21.		Молдова	2
Станом на 30.06.2015		Усього:	440

В цьому році був здійснений самий чисельний випуск іноземних студентів, а саме 148 чоловік (136 бакалаврів і 12 магістрів). Тому на сьогоднішній день в університеті навчається лише 350 іноземних студентів. Набір нових студентів на навчання в умовах нестабільної ситуації та проведенні бойових дій на Україні є дуже проблемним.

З метою проведення заходів для активізації набору іноземних громадян на навчання, нами було укладено угоди із 8 суб'єктами підприємницької діяльності, які поставляють іноземних громадян на навчання в Україну. Була надана рекламна інформація у довідники «Higher education in Ukraine» (Вища освіта в Україні), «Україна запрошує на навчання», що розповсюджуються як в паперовому, так і в електронному вигляді по представництвам України за кордоном, на міжнародних форумах та освітянських виставках. Були надруковані та розповсюджені серед контрагентів рекламні буклети російською та англійською мовами. Було взято участь у семінарах, які проводилися Українським державним центром міжнародної освіти.

Університет має свою англomовну електронну сторінку, де надана інформація про наш навчальний заклад та умови прийому на навчання.

Організація академічних обмінів викладачами, науковцями, студентами, аспірантами.

Практична підготовка студентів є однією з найважливіших складових підготовки фахівців. Вона являє собою ефективний механізм перенесення отриманих знань та умінь з області теорії в область повсякденної професійної діяльності і допомагає студентові глибше усвідомити правильність свого професійного вибору, перевірити теоретичні знання, визначитися з професійно важливими якостями майбутньої сфери діяльності.

Проводиться практична підготовка відповідно до навчального плану та графіку навчального процесу й згідно з концепцією безперервної практичної підготовки шляхом викладання дисциплін, тренінгів з профільних дисциплін та практики в умовах реального виробництва.

Всього по університету за 2015 рік практичну підготовку пройшли 1 584 студенти на 219 сучасних організаціях різних галузей господарства.

Однією із інновацій нашого Університету, що направлена на підвищення рівня підготовки майбутніх фахівців, є надання можливості студентам пройти ознайомчу або виробничу практику чи стажування за кордоном.

Основними завданнями міжнародних стажувань студентів університету є:

- вивчення студентами сучасного світового досвіду у галузі туризму, готельного та ресторанного господарства, ознайомлення з найновішими досягненнями техніки та технологіями;
- засвоєння знань та навичок призначених для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах;
- розширення світогляду, поліпшення знань іноземної мови.

Університет направляє студентів на міжнародні стажування згідно з угодами, укладеними з підприємствами, організаціями, навчальними закладами, де буде здійснюватися стажування.

Всього в 2015 році 66 студентів нашого університету які навчаються за спеціальностями ресторанна та готельна справа, туризм, технологія харчування, менеджмент організацій пройшли стажування на посадах офіціантів, барменів, кухарів, трансферменів, робітників офісу по роботі з клієнтами всесвітньовідомих, обладнаних за самими високими стандартами якості, п'ятизіркових готелях Туреччини, Греції, Грузії, Азербайджану та США. В таблиці 5.2 наведено кількість студентів, та країни, в яких вони пройшли закордонне стажування цього року.

Таблиця 5.2.

КІЛЬКІСТЬ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПРОЙШЛИ ЗАКОРДОННЕ СТАЖУВАННЯ

Країна	Кількість студентів
Туреччина	55
США	3
Греція	2
Польща	1
Грузія	2
Азербайджан	3
Усього:	66

Ця модель організації практики дозволяє реально забезпечити здійснення таких складних елементів практики як: засвоєння вимог міжнародного ринку праці; реальну, незалежну оцінку та визнання знань, вмінь та навичок наших студентів зарубіжними експертами роботодавцями; отримання кваліфікації за національною системою іншої держави; засвоєння вимог міжнародної сертифікації ресторанних, готельних та туристичних послуг; розширення світогляду, поліпшення знань іноземної мови; засвоєння сучасних систем електронних платежів та резервування; отримання міжнародного досвіду; та

вирішення інших завдань, що сприяють визнанню української системи освіти та підвищенню мобільності студентів.

Щодо **підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу** університету за кордоном, то за звітний період наші викладачі брали особисту участь у різноманітних наукових форумах, виставках, конференціях, всього 25 осіб в 12 країнах світу:

Доц. Колеснікова М.Б. приймала участь у практичних семінарах «Використання інгредієнтів «Аромадон» у виробництві м'ясної продукції», які проводилися відповідно у Туреччині, Азербайджані, Єгипті.

Доц. Камсуліна Н.В. у науково-практичних семінарах з використання харчових добавок у Польщі, Литві та Грузії.

Доц. Жегус О.В. та Михайлова М.В. пройшли стажування та тренінг із вивчення сучасних методів викладання у науковому Академічному товаристві ім. Михайла Балудянського, Словаччина.

Ст. викладач Іштван Є.О. стажування у науковому центрі «Коперник» у м. Варшава та м. Люблін Польща.

Доц. Беляєва І.М., Постнов Г.М., Постнова О.М., Артамонова М.В., проф. Павлоцкая Л.Ф., Скуріхіна А.А., Самохвалова О.В. брали участь у міжнародній науково-методичній конференції «Сучасні проблеми підготовки інженерних кадрів» м. Хаммамет (Туніс).

Професори Дейниченко Г.В., Малюк Л.П., Дубініна А.А. приймали участь у наукових конференціях в Шрі-Ланка, Грузії, Словаччині.

Проф. Малюк Л.П. та Терешкін О.Г. відвідали Казахський економічний університет, м. Алмати.

Проф. Яцун Л.М. – Вестмінстерський університет м. Лондон (Велика Британія).

Проф. Самохвалова О.В Білоруський агротехнічний університет, м. Мінськ.

Доц. Фоцан А.Л. – університети м. Батумі (Грузія), м. Серез (Греція), м. Пловдив (Болгарія) м. Мінськ (Білорусь).

Доц. Беляєва І.М. – університет м. Брашов (Румунія).

Проф. Гринченко О.О. приймала участь у галузевій виставці Gastrofood в м. Краков (Польща).

В рамках дії договору із датською компанією «Хр.Хансен» проф. Черевко О.І. та проф. Пивоваров П.П. відвідали науково-практичний семінар «Сучасні аспекти переробки молока» що проходив у м. Копенгаген (Данія).

У відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України № 65 усі ці поїздки відбувалися за власний рахунок, або за рахунок приймаючої сторони.

Діяльність Університету по одержанню міжнародних наукових і освітніх грантів та виконання наукових робіт спільно з закордонними партнерами.

Університет веде активний пошук європейських партнерів для участі у спільних дослідницьких роботах. Інформація про нас, та пропозиції співпраці було розміщено на офіційному веб-сайті, як Сьомої Рамкової Програми Європейської Комісії по науково-технічному співробітництву, так і рамкової програми Європейського Союзу із досліджень та інновацій у 2014-2020 рр. «Горизонт 2020».

Продовжується робота по проекту Сьомої рамкової програми Європейського союзу щодо вивчення та удосконалення маркування харчових продуктів у державах Чорноморського регіону, в якому беруть участь фахівці 12 університетів з п'яти країн Чорноморського регіону (Болгарії, Росії, України, Молдови та Румунії). Керівником проекту від ХДУХТ є доцент кафедри холодильної і торгівельної техніки Беляєва І.М. В проекті задіяні фахівці кафедри Товарознавства та експертизи товарів і кафедри Маркетингу та комерційної діяльності. Цей проект подано за міжнародною схемою обміну науково-технічним персоналом. Метою проекту є дослідження вимог до маркірування харчових продуктів. В 2015 році було освоєно 5 тис. Євро цього гранту на мобільність науково-педагогічних працівників нашого університету.

Після підписання угоди про співпрацю із Казахським економічним університетом ім. Т.Рискулова, до нас, як до провідного навчального закладу, було звернення від керівництва університету, щодо розробки та впровадження в навчальний процес методичних матеріалів для підготовки бакалаврів за спеціальністю «Ресторанна справа і готельний бізнес». Для практичної реалізації цього співробітництва до м. Алмати були направлені представники кафедри готельного і ресторанного бізнесу професор Малюк Л.П. та професор Терешкін О.Г. Під час перебування були проведені зустрічі з керівництвом та професорами університету, з представниками Казахської асоціації готелів і ресторанів, прочитані лекції для студентів про сучасний стан індустрії гостинності, та підписана угода про створення науково-технічної продукції, а саме «Розробка проектів нормативних документів для підготовки бакалаврів по спеціальності «ресторанна справа і готельний бізнес». Загальна сума угоди 8 тис. доларів США. Термін дії 4 роки. Перший переказ 40 000 грн. вже надійшов.

Також, протягом цього року фахівцями університету (переважно кафедри технології харчування) проведено цикл робочих зустрічей з представниками робочої групи міжнародного проекту «Модернізація зв'язків університетів із

агропромисловими підприємствами України, Білорусії та Молдови», який планувався до виконання у межах проекту ERASMUS+. Було створено консорціум із 14 університетів з 7 країн, до якого були залучені галузеві міністерства (у тому числі і Міністерство освіти України) і мережа підприємств-партнерів. Проект було сформовано та подано на розгляд до Європейської комісії. Нажаль в цьому році проект не отримав фінансування.

Таким чином, університет намагається своєю діяльністю сприяти інтернаціоналізації вищої освіти і виведенню сучасної української освіти на рівень світових вимог, готуючи випускників, здатних гідно захищати і представляти інтереси України на міжнародній арені.

Основні завдання на наступний рік:

- Створити й постійно підтримувати привабливий для іноземних партнерів імідж Університету з метою поширення позитивних відомостей про Університет за межами України, зокрема про його науковий та освітній потенціал через всесвітню мережу Інтернет та рекламні проспекти.
- Встановлення нових та розвиток існуючих контактів з іноземними навчальними та науково-дослідницькими закладами.
- Проведення спільно із іноземними партнерами заходів задля популяризації та залучення коштів на діяльність університету.
- Активізація роботи щодо участі університету у програмах міжнародної технічної допомоги.
- Збереження та збільшення контингенту іноземних студентів.
- Розробити систему обов'язкового підвищення мовної компетенції студентів, викладачів та співробітників Університету з метою активного залучення до міжнародної діяльності.
- Сприяння участі представників науково-педагогічного колективу та студентства у програмах обміну, стипендіальних міжнародних програмах, грантах та стажування закордоном.

6. РОЗВИТОК ТА УДОСКОНАЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ УНІВЕРСИТЕТУ

У 2014-2015 роках поряд з рішенням питань виробничо-технологічного характеру, колективом адміністративно-господарської частини розроблялись заходи і проводились роботи з подальшого розвитку та удосконалення матеріально-технічної бази університету.

В умовах обмеженого фінансування протягом 2014-2015 навчальних років виконано великий обсяг робіт в будівлях соціально-побутового призначення, навчально-матеріальної бази для утримання споруд та приміщень, інженерних мереж і комунікацій та прилеглої території у належному стані.

В першу чергу головні зусилля були спрямовані на покращення умов проживання та навчання студентів, робочих місць професорсько-викладацького складу та працівників університету.

З цією метою проводились поточні ремонти на об'єктах університету, дрібні та косметичні ремонти навчальних приміщень і лабораторій, кафедр, службових приміщень деканатів і гуртожитків, також проведені роботи спрямовані на утримання будівель, споруд, приміщень та прилягаючій території університету до відповідності нормам та вимогам протипожежній, санітарній та екологічній безпеки й охорони праці. Здійснювалися профілактичні заходи по забезпеченню зносостійкості і працездатності існуючих систем водопостачання, водовідведення та подання теплоносія і газу.

За минулий 2015 рік загальний обсяг фінансування робіт склав: 2 427 674 грн., у тому числі:

- | | |
|---|----------------|
| - капітальний ремонт | - 890 279 грн. |
| - поточний ремонт та послуги | - 580 061 грн. |
| - придбання матеріалів | - 827 334 грн. |
| - придбання устаткування та інструменту | - 130 000 грн. |

Для оптимізації та удосконалення навчального процесу було придбано:

- навчально-методичну літературу та періодичні видання на суму 148,00 тис. грн.;

- комп'ютерну техніку на суму 10,00 тис. грн.;
- канцелярські товари на суму 133,342 тис. грн.

Для приведення в порядок і підтримки приміщень на належному санітарному рівні закуплені господарчі товари та миючі засоби на суму 64,327 тис. грн.

Поточні ремонти проводились як підрядними організаціями так і господарським способом.

Господарським способом по навчальним корпусам були проведені поточні та косметичні ремонти з заміною та пофарбуванням підлоги та стелі, штукатуренням, ґрунтуванням, пофарбуванням і клеєнням шпалерами стін та стель в 6, 7, 25, 26, 27, 201, 202, 216, 217, 228, 230, 1406, 1407, 75а, 75б кабінетах та навчальних аудиторіях. Також були виконані ремонтні роботи:

- окремих приміщень бібліотеки;
- лабораторій кафедри технологій хліба, кондитерських, макаронних виробів і харчових концентратів;
- кафедри прикладної економіки і інформаційних систем;
- приміщення приймальної комісії;
- покриття лаком 3-го поверху паркетного полу адміністративного корпусу;
- приліфтових приміщень 2-го та 3-го поверху 14-ти поверхового навчального корпусу;
- проведений ремонт запасних виходів похилих лекційних аудиторій;
- виконані роботи з пофарбування меблів в лекційних аудиторіях та кабінетах, сходового маршу навчального корпусу.

Бригадою столярів постійно проводились ремонти меблів, підлоги, дверей в навчальних аудиторіях і кабінетах університету.

Відремонтовані стільці на кафедрі готельного і ресторанного бізнесу.

Власними силами почався ремонт приміщень 1-го поверху навчального корпусу університету в адміністративно-господарської частини. На теперішній час виконано ремонт з штукатуренням, ґрунтуванням, пофарбуванням стін, стель, вікон і покриття дверних блоків лаком у каб. № 2, 7а.

Протягом 2014-2015 років великий обсяг ремонтних робіт виконаний в гуртожитках університету.

Своїми силами виконано суттєвий капітальний ремонт 2-го і 5-го поверхів гуртожитку № 1 (по вул. Цілиноградській, 28), сходового маршу, приміщення бібліотеки, вестибулю (зі зміною дверних полотен, штукатуренням, ґрунтуванням, пофарбуванням стін і стель) та ремонт фасаду гуртожитку. Також виконано поточний ремонт місць загального користування 2-5 поверхів (кухні, умивальні кімнати, туалети) з штукатуренням, ґрунтуванням, пофарбуванням стель, стін та дверей.

Почався ремонт спортивного залу, на теперішній час виконано ремонт дощатої підлоги та улаштування підлоги із плит OSB.

Підрядною організацію закінчено капітальний ремонт 4-го поверху цього ж гуртожитку.

Малярами-штукатурами університету проведений косметичний ремонт коридорів і поточний ремонт сходового маршу гуртожитку № 2 (по вул. Цілиноградській, 50-Б). Виконаний частковий ремонт вестибюлю цього ж гуртожитку. Власними силами проведені роботи:

- часткова зміна облицювання стін із плитки і на підлозі та зміна дверних блоків в вестибюлі;
- часткова зміна плитки на підлогах поверхів гуртожитку;
- повністю збудований тамбур із піноблоку, з улаштуванням покрівлі із металочерепиці по дерев'яних стропилах, з підшивкою стелі пластиком, з штукатуренням «Короїдом», з встановленням металевих дверних блоків і встановленням металопластикових віконних блоків;
- на 2-х поверхах проведено заміну покриття в коридорах на плитку, всього буде замінено підлогу на 5 поверхах.

За участю підрядних організацій:

- проведений поточний ремонт фасаду, покрівлі, вікон та вітрин Палацу студентів «Сучасник»;
- виконаний капітальний ремонт покрівлі 3-х поверхової частини навчального корпусу загальною площею 810 м² на суму 323,375 тис.грн.;
- проведена часткова заміна інженерних мереж подачі гарячої та холодної води в навчальних корпусах.

Проведений капітальний ремонт фасаду центрального входу університету, пофарбовані лавки, сміттєві урни. Виконана побілка бордюрів та дерев на прилеглій території.

Службою енергетика за участю вимірювальної лабораторії зроблені щорічні випробування опору ізоляції електромереж 0,4 кВ і електроустаткування на всіх об'єктах університету.

Також було проведено:

- перевірку всіх лічильників по обліку електроенергії, трансформатори струму в гуртожитку № 1;
- встановлені сигналізатори витоку газу у гуртожитку № 1;
- проведено випробування і перевірка засобів захисту і електроінструментів.

Згідно плану підготовки до експлуатації енергосистем університету в зимовий період проведені профілактичні роботи в усіх щитових навчальних корпусах.

Виконувались постійно повсякденні задачі по підтриманню енергозбереження навчальних корпусів, Палацу студентів та гуртожитків університету.

Додатково проведені роботи:

- по установці мультимедійних систем в аудиторіях 201, 401;
- проведена заміна електропроводки та установка нового електрощита, автоматичних вимикачів в коридорі 4-го поверху;
- по заміні електропроводки та світильників в кабінеті 235;
- заміна електропроводки та світильників в кабінеті 433;
- проведена нова електропроводка в кабінеті 27;
- обладнаний облік електроенергії в гаражі.

Відповідно з держстандартами України на підставі експертного висновку від 26.11.2007 року розроблені, зареєстровані в територіальному управлінні Державної інспекції по енергозбереженню та узгоджені з управлінням паливно-енергетичного комплексу Облдержадміністрації енергетичний паспорт і питомі норми розходу паливно-енергетичних ресурсів університету.

В цілях належної роботи інженерних систем в зимовий період своїми силами:

- проведений ремонт циркуляційних насосів системи опалення, що дало економію біля 30 тис.грн.;
- виконана профілактична прочистка бойлера для нагрівання гарячої води;
- замінені окремі ділянки систем водозабезпечення та каналізації;
- проведена повірка контрольно-вимірювальних приладів на всіх інженерних системах;
- виконані профілактичні роботи на всіх інженерних системах;
- в системах опалювання навчальних корпусів та гуртожитків зроблено гідровипробування та одержані акти від комісії міста.

Всі об'єкти та інженерні мережі університету в належні строки готові до експлуатації у зимовий період.

Разом з тим однією з найбільш гострих проблем університету є раціональне використання енергоресурсів. За 8 місяців поточного року університетом вже виплачено більше 3-х млн.грн. за комунальні послуги. Біля 500 тис.грн. щомісячно університет витрачає на опалення.

Протягом 2015 р. в університеті були проведені енергозберігаючі заходи спрямовані на скорочення споживання енергоресурсів.

Велику допомогу у виконанні непланових, заявочних ремонтів і робіт було здійснено за участі колективів кафедр, деканатів, гуртожитків, структурних підрозділів та студентів, за що всім велика подяка.

Замінено на металопластикові енергозберігаючі 90 вікон, у тому числі:

- в навчальних корпусах - 47 вікон;
- у гуртожитку № 1 - 19 вікон;
- у гуртожитку № 2 - 24 вікна.

Протягом 2015 року в університеті проводився комплекс заходів з метою покращення, удосконалення та підвищення існуючого рівня охорони праці та пожежної безпеки:

- розроблені усі Положення з охорони праці, які затверджують обов'язки керівників структурних підрозділів щодо забезпечення здорових і безпечних умов праці та навчання;

- розроблювались та оновлювались інструкції з охорони праці та пожежної безпеки;

- постійно проводились з працівниками та студентами інструктажі з охорони праці та пожежної безпеки;

- забезпечені спеціальним одягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту працівники університету;

- своєчасно проводився медичний огляд працівників, що працюють у небезпечних умовах праці та осіб віком до 21 року;

Проводилось навчання та перевірка знань з питань безпеки життєдіяльності (охорони праці, пожежної безпеки, безпеки дорожнього руху) посадових осіб і працівників:

- навчання та перевірка знань працівників, які працюють у небезпечних умовах праці;

- страхування членів добровільної пожежної дружини університету;

- оформляється "Акт готовності університету до нового навчального року";

- згідно наказу ректора створено пост спостереження щодо уникнення надзвичайних ситуацій в університеті та на його об'єктах протягом зимового періоду, у разі виникнення несприятливих погодних умов;

- студентам перед початком нового навчального року, перед від'їздом на практику та перед поселенням у гуртожитки проводились інструктажі з безпеки життєдіяльності (техніки безпеки, пожежної безпеки, безпеки дорожнього руху, безпеки довілля з підписами студентів у журналах).

Протягом звітної періоду відповідальні працівники університету проходили навчання за напрямками:

- перевірка знань із питань охорони праці;
- правила безпеки систем газопостачання;
- правила ТЕ і ПБЕ тепловикористовуючих установок і теплових мереж;
- правила ТЕ і ПБЕ електроустановок споживачів (III-IV гр.)
- технічна та безпечна експлуатація конструкцій будівель та споруд;
- безпечна експлуатація балонів під тиском;
- безпечна робота з автоклавом;
- пожежна безпека.

Однак через відсутність фінансування з бюджету та нестачі позабюджетних коштів багато питань і заходів на сьогоднішній день залишаються невирішені і нереалізовані.

Пріоритетними завданнями на 2016 рік мають бути:

- Завершення власними силами ремонту приміщень 1-го поверху навчального корпусу університету в адміністративно-господарській частині;
- Завершення капітального ремонту в гуртожитку № 1;
- Виконання косметичного ремонту в місцях загального користування в гуртожитку № 2;
- Заміна покриття підлоги, світильників, реставрація плитки в місцях загального користування, ремонт входних дверей в кімнати гуртожитку № 2;
- Заміна підлоги, електромереж та вікон в місцях загального користування 2-го і 5-го поверхів гуртожитку № 1;
- Капітальний ремонт покрівлі Палацу студентів «Сучасник» та гаражу;
- Ремонт інженерних мереж і комунікацій;
- Ремонт фасаду навчальних корпусів;
- Продовження роботи по заміні дерев'яних вікон на металопластикові;
- Продовження виконання заходів по енергозбереженню.

7. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

За 2015 рік фінансування університету було більш-менш стабільним. Було одержано **62,5 млн. грн.**

Фінансування загального фонду бюджету склало 39 849 225,00 грн.:

Таблиця 7.1

Заробітна плата 1 ст.	16 173 169,00 грн.
Нарахування на заробітну плату 2 ст.	5 870 876,00 грн.
Всього	22 044 045,00 грн.
Стипендія	12 702 720,00 грн.
Допомога дітям-сиротам в т.ч.:	913 343,00 грн.
на харчування	741 277,00 грн.
на одяг	22 090,00 грн.
на підручники	149 976,00 грн.
Капітальний ремонт	—
Поточний ремонт	—
Фінансування фундаментальних досліджень	963 125,00 грн.
Фінансування прикладних досліджень	—
Фінансування на комунальні послуги	3 225 992,00 грн.

Видатки по загальному фонду склали 39 849 225,00 грн. і були повністю використані за призначенням.

Надходження по спеціальному фонду

за 2015 рік склали **22 622 263,09 грн**, в тому числі:

Таблиця 7.2

Плата за навчання	10 579 776,76 грн.
Навчання іноземців	5 548 018,00 грн.
Навчання аспірантів	23 050,00 грн.
Надходження від:	
Дніпропетровського НКЦ	562 736,00грн.
Інституту післядипломної бізнес-освіти	514 981,00 грн.

Продовження табл. 7.2

1	2
Центру підвищення кваліфікації та бізнес-освіти НН ІХТБ	276 802,00 грн.
Спеціальні курси	1 629 954,00 грн.
За проживання у гуртожитку	2 739 772,00 грн.
Оренда	186 381,00 грн.
Інші послуги, поліграфічні послуги	118 337,71 грн.
Реалізація макулатури	2 236,00 грн.
Реалізація металобрухту	40 543,00грн.
Спонсорська допомога (<i>кошти</i>)	187 611,00 грн.
Спонсорська допомога (<i>матеріали</i>), в т.ч.:	212 064,62 грн.
Література	7 602,00 грн.
Обладнання	84 705,00 грн.
Меблі	58 155,00 грн.
Комп'ютерна техніка	30 465,00 грн.
Вікна металопластикові	18 170,00 грн.
Жалюзі	2 301,00 грн.
М'який інвентар	3 843,00 грн.
Господарчі товари	6 823,62 грн.

Видатки по спеціальному фонду

Заробітна плата з нарахуваннями по спеціальному фонду склала:

1 стаття – 15 240 826,53 грн.

2 стаття – 5 363 701,19 грн.

Усього 20 604 527,72 грн.

Податки на заробітну плату по спеціальному та загальному фонду усього за 2015 рік склали 17 830 320,20 грн, в тому числі:

Таблиця 7.3

Єдиний соціальний внесок	12 937 956,80 грн.
Профспілкові збори 20 % (обком профспілки)	63 181,50 грн.
Профспілкові збори 80 % (профспілка університету)	252 725,98 грн.
Податок з фізичних осіб утримано та перераховано в бюджет	4 397 333,71 грн.
Військовий збір утримано та перераховано в бюджет з 03.08.2014 р.	179 122,21 грн.

Були сплачені **державні податки** на суму **160 748,12 грн.**, в тому числі:

Таблиця 7.4

ПДВ	137 345,32 грн.
Податок на землю	22 817,80 грн.
Водний збір	585,00 грн.

Витрати на комунальні послуги (грн.)

Таблиця 7.5

	Загальний фонд	Спеціальний фонд	з ФОНД	Всього
Харківобленерго	646 702,78	499 847,16	—	1 146 548,94
Теплопостачання	2 270 450,73	592 213,61	38 941,48	2 901 605,82
Водопостачання	309 838,00	101 249,20	50 438,00	461 525,20
Газ	—	25 375,63	—	25 375,63
Вивіз сміття, ліфти, дезінсекція, дератизація	—	125 238,70	28 711,81	153 950,51
Послуги зв'язку	—	45 850,96	—	45 850,96
Всього	3 226 991,51	1 389 775,26	118 091,29	4 734 858,06

Придбання по спеціальному фонду за 2015 рік

Таблиця 7.6

№ з/п	Найменування товарів	Сума, грн.
1.	Підписка	26 935,18
2.	Література	99 750,00
3.	Господарчі та будівельні матеріали, запчастини, інше	723 335,45
4.	Поштові витрати	6 504,00
5.	Хімічні реактиви, медикаменти	6 476,50
6.	Рекламні та інформаційні послуги	34 979,67
7.	Обладнання	34 953,18

За рахунок спеціального фонду було витрачено **333 тис. грн.** на відрядження та **932,9 тис. грн.** на придбання обладнання, інвентарю, господарських товарів, тощо (табл. 7.7).

За рахунок спеціального фонду було проведено капітальний ремонт на суму **543,7 тис.грн., у т.ч. по гуртожиткам 117,8 тис.грн.,** поточний ремонт учбового корпусу ХДУХТ – **59 тис.грн.**

Протягом року були створені умови для зміцнення договірної та трудової дисципліни. Були вжиті заходи щодо створення у кожному структурному підрозділі, на кожному робочому місці належних умов праці відповідно до вимог.

В діяльності університету було забезпечено своєчасні розрахунки з установами, організаціями, банками, постачальниками та іншими організаціями. Всі платежі до бюджету були проведені своєчасно, заборгованостей по заробітній платі, стипендіям, платі за спожиті енергоносії і комунальні послуги немає.

Протягом року своєчасно подавалась фінансова звітність, а також необхідні відомості про майновий стан навчального закладу.

В період з 18.08.2015 р. по 11.11.2015 р. в університеті працювала фінансова інспекція Харківської області (період перевірки з 1.02.2012 по 1.09.2015 р.).

За результатами перевірки по виявлених недоліках було повернуто винними до бюджету 175 тис. грн., а також оштрафовані винні на суму близько 100 тис. грн., з власних коштів університетом не було перераховано до бюджету ні копійки. Були розроблені заходи по усуненню виявлених недоліків.

В акті комісією також вказані недоліки на суму більше 400 тис. грн., з якими університет не погодився і які після детального вивчення комісією фінансової інспекції були анульовані.

8. ОСОБИСТИЙ ВНЕСОК РЕКТОРА

У 2015 році крім обов'язків ректора працював професором на кафедрі процесів, апаратів та автоматизації харчових виробництв. Виконував навчальне навантаження обсягом 258 годин, у тому числі 128 годин лекцій.

Керував 2 науково-дослідними роботами: за планом МОН України № 1-15 БО «Розробка інноваційних технологій оздоровчих харчових продуктів на основі рослинної сировини і оптимізація процесів та обладнання для їх виробництва; за планом університету № 01-14-15Б «Удосконалення процесів та обладнання для виробництва сухих конфітюрів» та приймав участь у виконанні госпдоговірної НДР № 10-15Д «Розробка технології виробництва напоїв з додаванням ДГК та їх оцінка конкурентоспроможності на споживчому ринку» за замовленням ТОВ «Трекк».

Був науковим консультантом 1 докторської дисертації.

За результатами НДР опубліковано 27 робіт, в тому числі 1 монографія, 1 підручник, 2 навчальних посібника, 12 статей, 11 тез доповідей на наукових конференціях, отримано 15 патентів на корисну модель та 2 патенти на винахід.

Протягом року працював:

- членом експертної ради з питань проведення експертизи дисертаційних робіт Міністерства освіти і науки України з технологій харчової, легкої та хімічної промисловості;
- членом спеціалізованої ради Д64.088.01 по захисту докторських та кандидатських дисертацій за трьома спеціальностями;
- заступником голови Ради ректорів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації Харківського регіону;
- членом обласної науково-координаційної ради Харківської Облдержадміністрації;
- членом відділення «Аграрної економіки і продовольства» Національної академії аграрних наук України;
- членом президії Північно-східного наукового центру НАН і МОН України;
- членом редколегії журналів «Харківський колегіум», «Молочна промисловість», збірників наукових праць ХДУХТ і ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».